

Ptujski gospodarstveniki o stabilizaciji

Prejšnji torek, 8. junija so sestali v Ptujju direktorji gospodarskih organizacij predsedniki delavskih svetov. Sestanek je vodil sekretar komiteja Franc Teškovski, ki je uvodoma navedel naloge Zveze komunizma po 17. seji predsedstva ZKJ in II. kongresu samoupravljavcev Jugoslavije. Te naloge so za Slovenijo konkretizirane v sklepih 20. seje CK ZKS, za občino pa v sklepih 18. seje komiteja občinske konference ZKS Ptuj. Poseben poudarek je dan stabilizacijskim ukrepom, ki jih konkretno nakazuje akcijski program izvršnega sveta skupščine SR Slovenije. Ti ekonomski ukrepi bodo najprej prizadeli tiste delovne organizacije, ki še doslej poslujejo na meji rentabilnosti.

Po izčrpnih uvodnih obrazložitvi nalog komunistov v gospodarskih organizacijah se je razvila živahna in kričljiva razprava, v kateri so posamezni razpravljavci povedali:

Ing. Milan KOREN: Akcijski program izvršnega sveta nakazuje diferenciacijo podjetij na osnovi kriterijev samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. To pa ne more biti edini kriterij, ker vrednost dela ni povsod enako ovrednotena. Tipičen primer za to je kmetijstvo. Akumulacija podjetja čisto ni odvisna od delovne organizacije, ampak od ekonomske politike družbe. Zato je najprej potrebno izenačiti

možnosti akumulacije in postaviti enaka izhodišča za vse dejavnosti, ker šele potem bo možna realna diferenciacija. Nelikvidnost je čisto odraz neenakomerne porazdelitve nacionalnega dohodka, zato rešitve tega problema ne moremo prepustiti samo gospodarstvu in poslovnim bankam.

Marjan BERLIČ: Ne samo v gospodarstvu temveč tudi v družbenih dejavnostih, v raznih službah in subvencioniranih zavodih bi morali delo racionalizirati in poiskati notranje rezerve. Nemogoče je, da te dejavnosti samo zahtevajo od gospodarstva sredstva, ki jih potem negospodarno trošijo. Tudi nekatera društva bi lahko z dotacijami, ki jih dobijo, napravila več. Imamo pojave širitve birokratskega aparata, zato mora vsaka služba opravičiti svoj obstoj in porabljenih sredstev.

Jože SOTLAR: Inšpekcijske in finančne službe v občini so premalo kadrovske zasedene, zato gospodarstvu v njih nima dovolj opore in pomoči. Gospodarstvu manjka obratnih sredstev, ker smo ta sredstva preveč vlagali v investicije. Kako naj npr. akumulira v sedanjih pogojih podjetje kot je INTES? Cene so določene, pšenici 1,28 din, koruzi 1,30 din, prav tako cene kruhu in mlevskim izdelkom. Kljub visoki storilnosti dobivajo delavci razmeroma nizke osebne dohodke, podjetje pa lahko ustvarja le malenkostno akumulacijo.

Franjo MASTEN: Ljudje so od stabilizacije marsikaj pričakovali, toda k uresničevanju se zelo počasi pristopa. Cene nenehno naraščajo, osebni dohodki pa so zamrznjeni. To slabo vpliva tudi na storilnost dela. Tiste panoge gospodarstva, ki so že doslej imele največ, so prve zvišale cene. To zelo slabo vpliva na druge. Nujno je zelo hitro ukrotiti cene in stabilizirati gospodarstvo. Enako je z nelikvidnostjo, ker se sklepi izvajajo počasi in neodločno. Investicije v gospodarstvu morajo imeti kritje že doslej, zvezne po so ostale nepokrite. Ali se čuti kdo odgovornega za to? Če bi delali tako, kot

je rekel tovariš Tito, potem bi moralo ponekod »zaškripati«, toda doslej še ni nikjer.

Cvetko DOPLIHAR: Investicije splošnega družbenega pomena ponekod mora financirati gospodarstvo, v drugih občinah pa iz skupnih družbenih sredstev (bolnišnice, šole, ceste itd.). Zato so podjetja iz takih občin bolj obremenjena in so na tržišču z drugimi v neenakopravnem položaju. To bi morali v Sloveniji urediti enotno, zlasti še na nerazvitih območjih. Če podjetje ne investira, se ne modernizira, pomeni to zanj stagnacijo. V kmetijstvu je še posebno težka situacija. Cene uslug reprodukcijskega materiala itd. nenehno rastejo, cene kmetijskim proizvodom pa so limitirane. Slovenija je predvsem usmerjena na živinorejo, ne razpolaga pa z materialnimi rezervami za krmila, to je v pristojnosti federacije. To bi moralo biti v okviru republike, ki bi naj imela tudi regulativno uvoza nujno potrebnih krmil.

Branko GORJUP: Osebni dohodki morajo zaostajati za rastjo družbenega bruto proizvoda, če hočemo trg stabilizirati. Nesorazmerje je tudi, da so osebni dohodki v negospodarstvu porasli na 121,4 odstotka, v gospodarstvu pa le na 118,2 odstotka. Dnevno nas bombardirajo z različnimi »samoupravnimi«, v bistvu monopolnimi sporazumi o zvišanju cen, ker je proti zakonom trga in stabilizacije. Tu je treba napraviti red in take sporazume preprečiti, če tega ne bomo čimprej napravili — bodo še večje težave s stabilizacijo. Za razne negospodarske investicije še nikoli ni bil tak pritisk na gospodarstvo kot je

danes. Tudi projektivni biroji v Sloveniji še nikoli niso bili tako obremenjeni, ker vsak hoče imeti načrte in izkoristiti možnost za investiranje. V občini je treba pospešiti izdelavo srednjeročnega programa razvoja in s tem pritegniti tudi sredstva, ki so namenjena za nerazvita območja. Občinska politika bi morala imeti tudi več poslušaja za tiste, ki želijo investirati svoja sredstva na našem območju.

Franc PRIMC: Investiranje na področju negospodarstva je premalo koordinirano in načrtno. Ene investicije še ne končamo pa že začnemo z drugo. Naj se tu napravi red, vsa sredstva zbira na enem mestu in potem po načrtu deli, ne pa da vsaka ustanova posebej pritiska na podjetje.

V razpravi je sodeloval tudi Lojze BRIŠKI, član sekretariata CK ZKS in sekretar medobčinskega sveta ZKS Maribor, ki je med drugim povedal: Urediti je potrebno sistem in ga povežati z akcijo, sicer ne bo šlo, sistem je treba izvajati, ne pa v njem iskati luknje. Vloga direktorjev v gospodarskih organizacijah je zelo pomembna, od njih je čisto odvisno, kako napreduje podjetje, kako delajo

samoupravni organi, organizacije ZKS, sindikat itd. Zlasti na manj razvitih območjih bo treba več investirati v infrastrukturo, zato bodo investicije v negospodarstvo hitreje rasle kot v gospodarstvu. Vlaganje v izobraževanje je nujno, vsem otrokom je treba zagotoviti enake možnosti izobraževanja. Tega doslej ni bilo, saj so stroški šolanja enega učenca v osnovni šoli v Sloveniji zelo različni po posameznih občinah, celo v razmerju 1:5 (na primer v Ormožu 180 din na učenca, v Ljubljani 900 din). Samoupravne sporazume o dvigovanju cen bi morali z zakonom prepovedati. Glede nekaterih investicij v negospodarstvo je politično realno in bolj pošteno — dogovarjati se z gospodarskimi organizacijami, kot pa jim predpisovati obvezne prispevek.

Sklep razgovora je bil, da bodo naloge akcijskega programa in v zvezi s njegovo uresničitvijo prenesli v samoupravne organe. Skupno z organizacijami in aktivni ZKS v gospodarskih organizacijah pa bodo analizirali stanje v svojih podjetjih in na osnovi tega načrtovali delo v bodoče.

F. Fideršek

Komunisti v občini Slovenska Bistrica so ocenili situacijo in sprejeli smernice

Odpraviti žarišča nelikvidnosti

Na razširjeni seji komiteja občinske konference ZK Slovenska Bistrica, ki so se je udeležili tudi predstavniki skupščine občine ter vseh ostalih družbeno političnih organizacij, so razpravljali o nalogah in konkretni akciji uresničevanja 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS.

Komunisti bistriške občine popolnoma soglašajo z oceno političnega in ekonomskega položaja, kot so ga ugotavljali najodgovornejši organi ZK.

Komitej tudi ugotavlja, da so bili sklepi predsedstva ZKJ zaradi premajhne učinkovitosti v izvajanju stabilizacijskih ukrepov, vse bolj pogostih mednarodnih sporov, idejno politične neenotnosti in premajhne angažiranosti ZK, nujno potrebni. Komunisti in delovni ljudje so jih sprejeli z odobravanjem in pripravljenostjo, pa tudi z zahtevo o doslednem uresničevanju.

Resnost gospodarskega in notranjepolitičnega položaja je združena tudi s povečanimi pritiski naši politiki nenaklonjenih sil v tujini in doma. Zahteve vseh delovnih ljudi in komunistov postavljajo pred vodstva ZK, skupščine, družbeno politične skupnosti in ostale organizacije, zelo odgovorno nalogo.

Komunisti v bistriški občini morajo glede na izredno pereča vprašanja stabilizacijskih ukrepov, učinkovito delovati pri odpravi vseh kriznih žarišč, ki ustvarjajo nenormalna gospodarska gibanja. Člani ZK v

Nadaljevanje na 2. strani

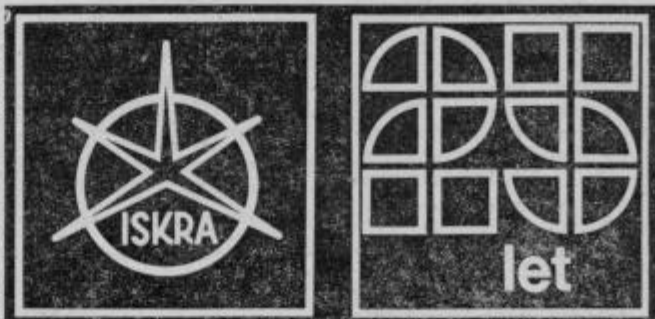
VREME

do nedelje, 27. junija 1971.

Mlaj ob 22.35.

Napoved: od sobote, 19. junija, do torka, 22. junija, bo lepo, sončno vreme. Vse ostale dni bodo verjetno nevihte in plohe. Večje poslabšanje vremena bo nastopilo okrog 25. junija, ki bo trajalo dva do tri dni. Na stabilno lepo poletno vreme je mogoče računati šele v začetku julija.

Alojz Cestnik

Prehrana podpirancev je neprimerna in nezadostna

Življenjske razmere so porazne

Analiza, ki so jo pripravili socialni delavci v slovenskobistriški občini je pokazala, da se kot prevladujoč problem pojavlja količinsko nezadostna prehrana, medtem ko o kvaliteti in primernosti prehrane glede na posebne potrebe, zaradi nezadostnih življenjskih sredstev, sploh ni mogoče govoriti. Lahko trdimo, da niso redki primeri, ko si podpiranci, posebno tisti, ki jim je družbena denarna podpora edini vir dohodkov, ne morejo vsakodnevno zadostiti osnovnih potreb in je tako lakota pogost spremljevalec.

Rezultati analize so pokazali, da je 43 odstotkov tistih, ki si kuhajo sami. Prav pri tej skupini pa je s prehrano najslabše. Največji vzrok temu je absolutno premajhna materialna prekrbljenost, saj si podpiranci za sredstva, ki jih prejema v obliki podpore, ne morejo nabaviti niti najbolj osnovnih in najcenejših prehranskih artiklov.

Takih podpirancev, ki se hranijo v skupnem gospodinjstvu bližnjih in daljnjih svojcev je 32 odst., v tujih družinah pa se hrani 17 odst. podpirancev. Pomembna je ugotovitev, da imajo podpiranci, bodisi v družinah svojcev ali tujih družin vsaj količinsko zadostno prehrano.

V podkrepitev trditve, da je prehrana podpirancev

skrajno neprimerna in tudi količinsko nezadostna, je treba upoštevati poprečje za tiste, ki jim je le-ta edini vir dohodkov, 78,50 din.

Pri obravnavanju ekonomskih razmer, so ugotovili, da kar 70 odstotkov podpirancev nima drugih virov dohodkov za preživljanje. Da bi imeli o slabi prehrani obravnavane skupine ljudi še jasnejšo sliko, pogledimo, koliko najosnovnejših prehranskih artiklov je mogoče kupiti po sedanjih cenah za 78,50 din, koliko znaša poprečje podpore tistim, ki jim je to edini vir dohodkov. Upoštevali bomo le najvažnejše artikole iz posameznih skupin živil, ki vsebujejo beljakovine, ogljikove hidrate, rudninske snovi in vitamine.

Pa naštejmo, kaj in koliko, na primer, lahko kupi podpiranec s poprečno podporo: 1 kilogram govejega mesa, 10 litrov mleka, 10 jajc, 5 kg krompirja, 8 kg kruha, 1 liter olja in 1 kg sladkorja. Za zelenjavo in sadje ter vse ostale potrebščine pa ostane samo še 15 dinarjev.

Preostane samo ocena, ali se lahko in kako se lahko preživlja človek z zgoraj navedenimi prehranskimi artikli.

Kakršenkoli komentar k temu prav gotovo ni potreben.

Prihodnjič: Kaj predlagajo bistriški socialni delavci za rešitev problema?

ročno reševanje vprašani vzgoje in izobraževanja.

V delovnih organizacijah morajo komunisti takoj proučiti odnos do vprašani strokovnega in družbenopolitičnega izobraževanja v svoji delovni organizaciji. Koliko daje delovna organizacija za strokovno izobraževanje (štipendiranje, izredni študij, izpopolnjevanje na delovnem mestu itd.) in družbenopolitično izobraževanje. Kakšen je odnos do kadrov, ki redno ali izredno študirajo (materialna pomoč ipd.). Proučiti bodo tudi možnosti za zagotovitev stalnega vira sredstev za to področje dela, ki ne bo odvisen od pripravljenosti ali nepripravljenosti posameznikov (% od dohodka in podobno). V tej zvezi zagovarjajo tudi stališče, da bi se del teh sredstev združeval za štipendiranje, s čimer bi se lažje vodila enotna kadrovska politika.

Delavska univerza mora dobiti pomembnejšo vlogo na področju dopolnilnega izobraževanja — tako strokovnega kot tudi družbenopolitičnega. V tem okvirju bodo morali formirati skupine predavateljev za posamezna področja, ki bodo lahko z različnimi oblikami svoje znanje poglobljali in širili ter ga posredovali drugim. Delavske univerze je posebej naloženo, da preštudirajo načine za nudenje dopolnilnega izobraževanja mladim, ki niso končali osnovne šole. To področje je v ormoški občini velik problem in bodo nekje morali najti sredstva za te namene.

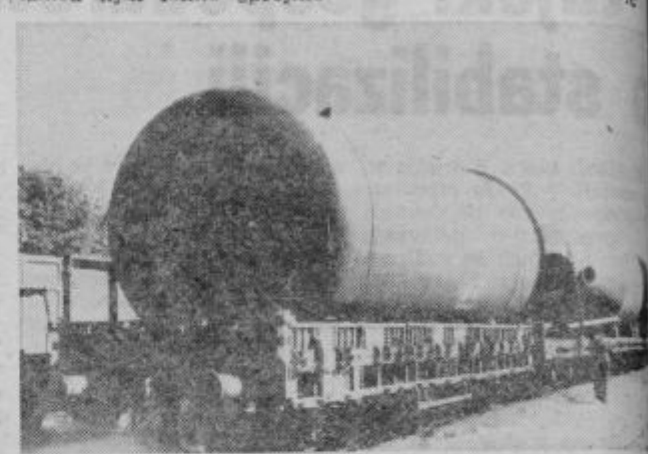
Skrb za kader v kadrovske šolah (pedagoških gimnazijah, PA, vzgojiteljskih šolah itd.) morajo imeti tudi učiteljski kolektivi. Zato se morajo dosledneje zavzemati in vplivati na sposobne učence, da se bodo za te poklice odločali.

Tudi učitelji, ki še nimajo ustrezne izobrazbe, bodo morali proučiti realne možnosti izrednega ali rednega študija. Pri tem je treba tem učiteljem nuditi vsestransko pomoč.

Učiteljski kolektivi, osnovne organizacije ZK in aktivji ZK v delovnih organizacijah, bodo s posebno informacijo obveščali komite občinske konference ZKS, kako poteka uresničevanje kratkoročnih nalog in kako so programirali svoje delo vzgoje in izobraževanja dolgoročno.

PTUJSKI ELEKTROKOVINAR ZA PIVOVARNO NA LAŠKEM

Montažno podjetje ELEKTROKOVINAR iz Ptuj je minuli petek dobavilo pivovarni v Laškem štiri velike cisterne za pivo, največje, ki so jih doslej izdelali v tem podjetju. Nekatere izmed njih lahko sprejmejo tudi 100.000 litrov piva.

Orjaške cisterne potujejo v Laško.

ODPRAVITI ŽARIŠČA NELIKVIDNOSTI

Nadaljevanje s 1. strani
gospodarskih organizacij morajo temeljito analizirati položaj pri investicijskih naložbah v posameznih delovnih organizacijah. Pri tem je potrebno ugotoviti strukturo investicij glede na vlaganja v proizvodna sredstva, zgradbe in v izboljšanje tehnologije, ugotavljati je potrebno tudi, kakšna je višina lastnih sredstev in koliko znašajo ostali viri, pomembni pa so tudi odnosi vlaganj delovnih organizacij iz ostanka dohodka v obratna in osnovna sredstva.

Pri preučevanju delitve osebnih dohodkov je potrebno posebej analizirati višino osebnih dohodkov posameznih kvalifikacijskih struktur v prvih mesecih lanskega in letošnjega leta. Ugotoviti je tudi treba, ali so delovne organizacije upoštevale priporočila o zagotovitvi hitreje rasti osebnih dohodkov najnižjim kategorijam, pri tem pa še preveriti pravilnike o delitvi, če le-ti omogočajo realizacijo tega.

Komunisti v delovnih organizacijah morajo proučiti tudi stanje uvoza in izvoza, posebej pa še problem likvidnosti.

Pri obravnavanju kadrovske politike je pomembno spremljanje izvajanja dolgoročnih programov kadrovskega potreb in ugotavljanje odstopanja v zasedbi delovnih mest, glede na sistematizacijo in dejansko zasedbo.

Tiste delovne organizacije, ki še nimajo izdelanih razvojnih srednjeročnih programov, si morajo prizadevati za čimhitrejšo uresničitev.

Tudi komunisti v vodstvu in organih Ljubljanske banke-podružnice Slovenska Bistrica morajo proučiti dosedanje ravnanje v povezavi s stabilizacijskimi ukrepi, posebno pozornost pa morajo posvetiti likvidnosti banke, vzrokom, ki vplivajo na nelikvidnost ter kriterijem za odobravanje kreditov za investicije in obratna sredstva.

Komunisti v samoupravnih organih interesnih skupnosti

in v delovnih organizacijah družbenih služb morajo analizirati dosedanje delovanje in skrbeti za to, da bodo v okviru danih možnosti dosegli čimboljše delovne učinke in bolj kvalitetno delo. Člani ZK v temeljni izobraževalni skupnosti bodo morali zagotoviti skupno s skupščino občine vračanje vsakega sredstva dohodka svojega proračuna gospodarstvu, v sklopu pa za otroško varstvo pri TTP pa zagotoviti uvedbo diferenciranih oskrbnin v vzgojno varstvenih ustanovah.

Posebne naloge čakajo tudi komuniste v skupščini občine Skrbeti morajo, da se cene komunalnih uslug, katere določajo organi skupščine, postavijo le v izjemnih primerih, in kolikor bi povečanje cen komunalnim uslugam močno prizadelo standard občanov ali da bi zahtevke za povečanje nastal zaradi težav v poslovanju delovne organizacije, naj skupščina občine v okviru možnega regresira iz svojih sredstev razliko v ceni.

Prizadevati si morajo tudi pri formiranju plansko analitične službe pri skupščini občine, ki bo sposobna analizirati vsa gospodarska gibanja v občini in predlagati skupščini in njenim organom ustrezne ukrepe. Ena izmed njihovih nalog pa bo tudi analiziranje delovnih davčne službe, jo kadrovske krepitve za odpravljanje in odpravo krivane pojavov neupravičene bogatenja.

Komite smatra, da imajo v dosedanjem obdobju poseben pomen ukrepi, s katerimi bi delavca z najnižjimi osebnimi dohodki vsaj delno razbremenili posledice stabilizacijskih ukrepov. Republiški skupščini, štipendij, uvedbe diferenciranih stanarin in določitev osebnega dohodka, ki delavce zagotavlja socialno varnost. Prav tako pa predlaga republiškim organom, da proučijo celotni davčni sistem in njegovo delovanje.

Sklepi in stališča

Komite občinske konference ZKS Ormož je na svoji XVIII. razširjeni seji razpravljala o nalogah komunistov na področju vzgoje in izobraževanja, ki jih je sprejel CK ZKS na svoji 19. seji.

Komite OK ZKS Ormož popolnoma soglaša s sprejetimi stališči. Ormoški komunisti smatrajo, da so bile jasne opredelitve na tem področju nujno potrebne, predvsem kar se tiče dolgoročnosti in celovitosti te materije. O idejnopolitičnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja so ormoški komunisti že razpravljali tudi na svojih konferencah in drugih zborih. Stališča in sklepi sprejeti na vseh nivojih tvorijo celoto in jih morajo komunisti izvajati na vseh področjih svojega dela. Za-

radi pomena, ki ga imajo za razvoj vzgoje in izobraževanja, jih morajo obravnavati vsi učiteljski kolektivi še v letošnjem šolskem letu.

Aktiv ZKS in sindikat prosvetnih delavcev morata s posebnim programom skrbeti za konstantno družbenopolitično izobraževanje učiteljskega kadra. Program za prihodnjo sezono mora biti pripravljen do septembra letos.

Ormoški komunisti podpirajo prizadevanje TIS-a, sveta za otroško varstvo, občinske skupščine in posameznih učiteljskih kolektivov za modernizacijo pouka, urejanja šolskih prostorov, razvoja otroškega varstva, posebnega šolstva in štipendiranja. Urejevanje teh zadev je osnovni pogoj za dolgo-

Krajevno skupnost Ptuj čakajo mnoge naloge Prisluhnuti težnjam širokega kroga občanov

Krajevna skupnost v Ptujju si je pred dobrimi dvema leti postavila veliko nalogo. Pripravili so petletni načrt, predmet pa so imele krajevne ceste in ulice, saj so se občani izjasnili, da želijo rešiti najprej ta problem. Ob veliki podpori in pripravljenosti občanov pa je petletni načrt že realiziran in celo prekoračen. Občani so z dodatnimi prispevki zbrali 450.000 dinarjev, seveda pa so nekaj prispevale tudi delovne organizacije.

Letos nameravajo asfaltirati cesto v naselju Bratov Reš, kjer so tudi prebivalci pokazali veliko zanimanje, saj so se odločili, da bo vsaka hiša prispevala 1800 dinarjev, dodatno pa so zbrali še 130.000 dinarjev. Skupno s krajevno skupnostjo Grajena pa bi radi asfaltirali cesto tretjega reda Ptuj — Grajena. Tudi pri tej akciji so občani pokazali vso pripravljenost in bo vsaka hiša prispevala od 1800 do 2000 dinarjev, kar pa seveda še zdaleč ne bo dovolj, saj bo za asfaltiranje potrebno dva milijona din. Del sredstev bodo tudi to pot zagotavljale delovne organizacije, ki često uporabljajo, ptujska krajevna skupnost pa je že zaprosila za kredit pri banki.

Predsednik skupnosti tovarniš Cenc nam je tudi povedal, da bi bilo prav, če bi pri financiranju sodeloval tudi republiški cestni sklad, saj ta cesta ni samo lokalnega pomena. In, ko že govorimo o asfaltiranju, omenimo še, da čaka letos na asfaltno prevleko še Tiba pot do pokopališča.

Kljub velikemu angažiranju pri odpravljanju »cestnih križev« pa krajevna skupnost ne miruje na drugih področjih. Vzdržujejo servis za nego bolnikov na domu. Imajo pet negovalk, ki delajo pod stalnim nadzorstvom zdravstvenega doma. Zaenkrat jim uspeva kriti vse potrebe, ki se na temu pojavljajo, sestre pa pomagajo predvsem osamelim osebam, ki so iz najrazličnejših motivov ostali brez vsakršne druge pomoči.

Tudi komisija za socialo in zdravstvo je delavna. Od časa do časa obiščejo člani ostarele, ob novem letu pa jih tudi obdario.

Seveda pa je pri tako obsežnem delu zanimivo slišati še, kakšne načrte ima ptujska krajevna skupnost. Predsednik nam je najprej omenil problem javnega kopališča, ki ga bo slej ko prej potrebno rešiti. Če bodo poskusili, da bi prišli do tople vode, uspeji, potem gradnja novega kopališča verjetno ne bi bilo preveč težavno vprašanje. Vsem pa je menda jasno, da Ptuj z vso okolico, takšen objekt nujno potrebuje. V načrtu je tudi gradnja doma upokoencev, čaka pa še nekaj šolskih igrišč, pri katerih pa bi morala vodstva šol pokazati večjo pripravljenost sodelovanja.

Pri krajevni skupnosti pa se nenehno ukvarjajo tudi z mislijo, kako bi polepšali podobo mesta. Vključili so se tudi v akcijo izgradnje novih tipiziranih garaž, dodati pa moramo še to, da so občani z velikim razumevanjem podprli njihove napore. Krajevna skupnost daje pri omenjenih gradnjah zastoj gromoz, ki v zadnjem času pomeni pri gradnji vse večjo denarno postavko.

Ugotavljajo, da je ureditev mesta zelo šibka, to pa se seveda lahko prepričamo tudi sami. Predsednik krajevne skupnosti je menil, da se Komunalno podjetje pri tem ni izkazalo, saj niso bile pravčasno urejene niti zelenice. Problematično je tudi čiščenje, ki bi moralo biti v nočnih urah, ne pa takrat, ko mesto zaživi.

Ptujska krajevna skupnost torej ve, kaj hoče. Tudi občani so že zdavnaj ugotovili, da svoje težnje lahko najlažje uresničujejo prek nje, kajti to je skupnost, kjer pride neposredno odločanje najbolj do veljave.

—d

Ocena gospodarstva v Ormožu

V torek, 15. junija, je bila v Ormožu V. seja občinske konference ZKS Ormož. Komunisti so razpravljali o uresničevanju sklepov I. seje OK ZKS, ki je govorila o gospodarskem razvoju občine Ormož in o uresničevanju sklepov II. seje te konference, ki je obravnavala nekatere probleme samoupravljanja v občini.

Konferenca je bila ravno v času vsestranskih in intenzivnih razprav o navedenih vprašanih med katerimi zavzemajo vidno vlogo predvsem problemi gospodarstva, stabilizacije in samoupravljanja.

Ocena sedanjega položaja v občini Ormož nam pove, da se gibljejo v mejah zakonskih možnosti. Na področju gibanja osebnih dohodkov gospodarske organizacije niso izkoristile danih možnosti, zvišanja osebnih dohodkov za 11 odst., ker tega gospodarske razmere ne dopuščajo. Pretežni del gospodarstva je usmerjen v intenzivno amortizacijo osnovnih sredstev in s tem v obnovo in modernizacijo istih. Neuspeh stabilizacijskega programa bo prizadel prav te gospodarske organizacije, ker morajo sredstva, zaradi slabe akumulacije zbirati več let. Z inflacijo pa so razvrednoteni vsi tako težko prihranjeni skladi.

Cutijo tudi močno pomanjkanje obratnih sredstev, česar brez izdatne bančne pomoči ali celo preko sanacijskih programov in s sredstvi, ki se v republiškem merilu zbirajo v te namene, ne bodo rešili. Razveseljivo pa je dejstvo, da gospodarske organizacije vlagajo vse napore za izboljšanje gospodarskega položaja. Vse delovne organizacije bodo v tekočem letu imele izdelane razvojne

Še o kontroli poslovanja v stanovanjsko-komunalnem podjetju Ormož KAJ JE BILO PRAVZAPRAV NAROBE?

Pisali smo že o kontroli materialnega in finančnega poslovanja v stanovanjsko-komunalnem podjetju Ormož, ki jo je opravila SDK Ptuj. Sedaj nas zanima, kaj je bilo pravzaprav narobe?

Iz povzetka zapisnika, ki je bil podan na seji skupščine občine Ormož, povzema mo nekatere nepravilnosti poslovanja v letu 1970.

Podjetje je v letu 1970 nabavljalo material ter ga v nespremenjenem stanju prodajalo. S tem se je ukvarjalo s trgovsko dejavnostjo, ki pa je nima ustrezno registrirane. Prodajalo je nekatere svoje končne izdelke tako, da jih je zaračunavalo kot popravilo. Prodajalo je tudi gradbeni material,

zaračunavalo storitve, samo delo pa ni bilo opravljeno. S tem se je podjetje nameroma izognilo plačilu prometnega davka.

Pravilnik o materialnih stroških podjetja zajema tudi reprezentančne stroške, za katere pa ni določena meja. Tako je lahko podjetje uporabljalo sredstva za reprezentanco brez omejitev.

Pri kontroli blagajniškega poslovanja so ugotovili, da v nekaterih primerih pri izplačilu dnevnice in potnih stroškov, ni bil podan obračun potnih stroškov, s čemer potovanje ni dokazano. Podjetje tudi ni upoštevalo določil samoupravnih aktov, ker je mimo pravilnika o materialnih stroških obračunavalo dnevnicne nečlanom delovne skupnosti po 60 in 80 din, čeprav znašajo dnevnicice po navedenem pravilniku 50 dinarjev. Ugotovljene so tudi anomalije pri plačilu stroškov za službena potovanja.

S kontrolo plačilnih seznamov so bile ugotovljene nekatere nepravilnosti pri obračunu in izplačilu osebnih dohodkov. Tako so, po plačilni listi za december 1970, obračunavali in izplačali letne dopuste nekaterim uslužbencem. Sklep za takšno izplačilo ni obstajal in delavci niso prejeli naloge, da dopusta ne smejo izkoristiti. Med letom so izplačevali nadure za podaljšan delovni čas brez 30 odst. povišanja, kot določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Ugotovljene so bile tudi nepravilnosti pri izplačilu terenskih dodatkov, pri gotovinskem izplačilu na račun potrošniških in dolgo-

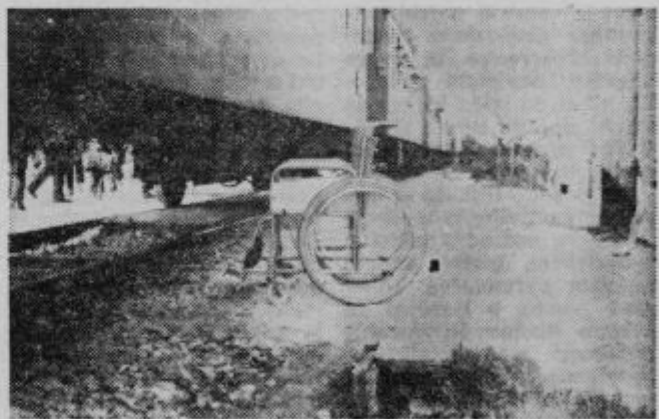
ročnih kreditov ipd.

Promet z zemljišči je ormoška občinska skupščina s svojim odlokom v celoti prenesla v pristojnost stanovanjskemu komunalnemu podjetju. Urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča, ki je družbena lastnina, pa mora podjetje opravljati pod določenimi pogoji. Kontrolni pregled je pokazal, da so bile gradbene parcele oddane, ne da bi upoštevali določbe občinskega odloka, ki med drugim določa, da morajo poslovali kot dobri gospodarji. Parcele so bile oddane brez licitacij, ni bila plačana varščina itd. Na tem področju so tudi nekateri dolžniki, ki pa jih podjetje niti ni poskušalo izterjati, niti se terjatve do občanov niso vodile v knjigovodstvu.

Kontrola finančno materialnega poslovanja poslovne enote za gospodarjenje s stanovanji in poslovnimi prostori je ugotovila nepravilnost pri izterjavi stavnarín, na področju cenitev poslovnih prostorov, nepravilnosti na področju tekočega in investicijskega vzdrževanja, nesmotrno gospodarjenje s sredstvi stanovanjskih skladov, ki se ni opravljalo po predračunu, ampak so se vsa dela opravljala »kar tako«. V večini primerov še celo brez osnovne dokumentacije — naročilnica, delovni nalog ipd., in brez angažiranja organov samoupravljanja.

Kljub navedenim nepravilnostim pa stanovanjsko komunalno podjetje še ni zabredlo tako daleč, da bi morala slediti likvidacija. Zaključni račun za leto 1970 je še vedno pozitiven. jr

OSTAL JE LE INVALIDSKI VOZIČEK

Poročali smo že, da si je v soboto, 5. junija, vzel življenje Anton Cajnko iz Nove vasi pri Ptujju, ko se je na železniškem prelazu v Ptujju s svojim invalidskim vozičkom približal železniški progi ter se, ko se je približal potniški vlak iz Hajdine, vrغل s svojega invalidskega vozička pod vlak, ki ga je potem še rlinil 125 metrov, kjer je na-

posled mrtev obležal med tiri.

Pokojniki se je leta 1969 pri zidanju hiše nevarno poškodoval in je imel spodnji del telesa hrom ter bil zato navezan na invalidski voziček. Slika prikazuje prazen invalidski voziček, na katerem je še nekaj minut pred tem sedel človek... F. H.

DR. JOŽE POTRČ

O vzgoji mladine za enakopravne odnose v ljubezni in zakonu

Smoter socialistične spolne morale in odstranitev vseh oblik spolnega izkoriščanja

Znano je, da je v Sovjetski zvezi dolgo stagnirala filozofija, estetika in sociologija, etika pa je popolnoma odmrla. Zato ni čudno, da se je znani etik Kolbanovski dolgo pritoževal tudi nad tem, da je problem spolne vzgoje zanemarljiv. Prvi ciklus predavanja iz etike so uvedli na sovjetskih univerzah šele po prvem znanstvenem posvetovanju etikov leta 1959.

Prvi pomembni pobudnik nove socialistične spolne morale v Sovjetski zvezi pa je bil pedagog Makarenko. V svoji knjigi za starše je šele leta 1937 izpolnil veliko vrzel v pedagogiki. V svoji knjigi je priznal, da obstajajo tudi v SZ, to je v socialistični deželi, vprašanja spolne vzgoje, čeprav je prostitucija prepovedana. Makarenko priznava, da je med najtežjimi vprašanji v pedagogiki vprašanje spolne vzgoje. Poudarja tudi, da ni bilo v SZ izrečeno v nobenem pedagoškem vprašanju toliko zamotanih in nepravilnih mnenj. Leta 1938, eno leto pred svojo smrtjo, je poudaril izredno zgodovinsko vlogo socialistične družine.

Ce hočemo zgraditi resnično socialistično mnenje o vprašanju spolne vzgoje, moramo brezpogojno analizirati buržoazno ali religiozno in mnenje najbolj priznanega sovjetskega pedagoga Makarenka, ki so ga nekateri sovjetski pedagoški krogi po izidu knjige za starše, napadli zaradi »škodljivih« nasvetov staršem za spolno vzgojo otrok.

Makarenko trdi, da se mora spolno življenje moškega in ženske podrediti koristim socialistične družbe, da naj bo zato harmoničen odnos med obema v ljubezni in zakonu. Spolno čustvovanje bodočega res socialistično vzgojenega državljana bo usmerjeno v ljubezen do družinskega življenja, v katerem bodo vladali popolnoma enakopravni odnosi med moškim in ženo, čeprav so biološke naloge moškega in ženske različne. Makarenko priznava le srečo v družinski ljubezni, samo v njej dovoljuje srečo spolnega življenja.

Ne moremo zanikati, da te formulacije pritrjujejo pozitivni krščanski tradiciji, ki vsaj formalno, že skoro 2000

let propagira monogamni zakon in zabranjuje vsako izvenzakonsko spolno življenje. Cerkev je pretila in preti s peklom, če vernik ne izpolnjuje njenih normalnih norm. Makarenko pa opozarja na škodljive družbene posledice spolnega življenja, če zakonski partner živi še spolno izven zakonske družine. Pri tem apelira na zavest in moralno človeka — socialistično spolno moralno.

Vendar je Makarenkovo mnenje še vedno obrambno mnenje socialistične morale, saj pravi: »Oktobrska socialistična revolucija je odpravila politično, pravno in enokomsko neenakost ženske. Osvobodila jo je mnogih žaljivih odnosov, ki so jih povzročali moški. Toda večina ljudi je nepravilno dojemala novo svobodo. Smatrala je, da se spolno življenje lahko razvija v neurejenem menjavanju spolnih partnerjev, v tako imenovani »svobodni ljubezni«. Socialistični družbi pa taka praksa privede do svobode v ljubezni, do osebnih tragik, do razpada zakonov, do otrok — sirot.

Makarenko je v knjigi za starše nanizal veliko lepih socialističnih misli o spolni vzgoji. Žal pa v poglavju o spolni vzgoji ne omenja ne pubertete, ne prve ljubezni. Le na splošno trdi, da mora biti spolna ljubezen plemenita in primerna tovariškemu odnosom med ljudmi.

Res je, da se ljubezen ne razvije le iz golega spolnega nagona. Vendar se vprašujemo, kako ta najmočnejši človeški nagon oplemenititi in ga spraviti v službo humanizma. Take misli je razpletal Makarenko in z njimi je seveda le opozarjal, ni pa navdihnil poti do novega cilja. To veliko nalogo je nameraval rešiti v četrti knjigi za starše, a njegova smrt je preprečila, da se je ustavila ustvarjalna misel velikega socialističnega pedagoga. Vendar mu priznavamo, da je dovršen v obrambi osnovnih pozitivnih dosežkov spolne vzgoje pred buržoazno spolno vulgarizacijo. Vrhunec vulgarizacije je v »fizični« spolni vzgoji otroka. Propagatorjem te vzgoje je Makarenko ogorčeno odgovoril, Sarkastično je omenil

pri tem take gosposke vzgoje, ko je navedel, da je oče pripeljal 5-letnega otroka gledat, kako njegova mati rodi.

Poleg teh najbolj surovih oblik »spolnega pouka« navaja Makarenko »idealne starše«, ki svojim otrokom pojasnjujejo spolnost, kakor nekaj čistega in velikega, čeprav bistva spolnosti ne more odvzeti tudi najbolj vzvišena beseda o njem.

Odkar obstaja človek na zemlji, ni bilo primera, da bi se s spolnim zorenjem duševno zdravega mladostnika ne razvilo tudi znanje o tajnosti spočetja. Vendar pa ta resnica nikakor ne pobija mnenja, kako zelo je potrebna spolna vzgoja, ki naj bo od vsega začetka vzgoja humaniziranega nagona in mora reševati vprašanja, ki niso več čisto seksualnega, ampak socialnega značaja.

Danes ni več seksologov, ki bi se zavzemali za čisti spolni pouk, kajti kar je biološko-fiziološko, se otroci nauče v splošni biologiji in zoologiji.

»Pri znanstveno utemeljeni spolni vzgoji moramo spoštovati vse pozitivne izkušnje preteklosti in rešiti vprašanje, kako dvigniti seksualno vzgojo na višjo, to je socialistično stopnjo. To pa pomeni, vzgojiti mladino za enakopravne odnose v zakonu in ljubezni. Ekonomska enakopravnost se lahko dekretira, toda tudi za uzakonjeno je potreben še dolgotrajen boj za njeno spolno realizacijo. »Enakopravnost v najintimnejših odnosih, dosledno tovarištvu in ljubezen lahko dosežemo le z ogromnimi vzgojejnimi napori.

»Vzgojo k enakopravnosti obeh spolov moramo začeti v družini že v najnežnejših otroških letih tako, da med brati in sestrami vlada najbolj dosledna enakost. Nobenih privilegijev ne smejo starši izkazovati dečkom in nobene tudi najmanjše diskriminacije ne smejo zakriviti deklicam.« Taka vzgojna osnova je trdna za socialistično spolno moralno, ki apelira na pozitivna socialna čustva v človeku.

Plehanov pravi, da je bila krščanska morala enostranska, zato je višji moralni nauk, ki oznanja življenje

človeka za srečo človeštva in njegove usode. Le če se ravnamo po teh dejajah, bomo najbolj delikate probleme seksualne vzgoje pravilno rešili, to je v duhu socialistične kulture. Drugič: Sola samopremagovanja.

V. R.

Tudi komunisti so razpravljali o položaju v stanovanjsko-komunalnem podjetju v Ormožu

Obstoj podjetja ni v nevarnosti

Prejšnjo sredo, 9. junija, je predsednica komisije za ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri komiteju občinske konference ZKS Ormož Anica misije in povabila še predstavnice družbenopolitičnih organizacij Ormož ter predstavnice stanovanjsko-komunalnega podjetja Ormož. Na dnevnem redu so imeli oceno položaja in odnosov, ki se pojavljajo v stanovanjsko-komunalnem podjetju Ormož po kontroli finančnega in materialnega poslovanja SDK Ptuj v tem podjetju.

Udeleženci so se v razpravi zavzeli za sklep občinske skupščine, da se naj podjetje razcepi v dve enoti: stanovanjsko-komunalno enoto, ki je posebnega družbenega pomena in na kovinski obrat, ki predstavlja proizvodno dejavnost. Za poslednje tudi smatrajo, da je sposoben samostojnega obratovanja in se zato lahko brez škode odcepi.

V daljši razpravi o ekonomski situaciji v tem podjetju sta predstavnika stanovanjsko-komunalnega podjetja povedala, da med delavci vlada malodušje. To pa predvsem zaradi različnih izmišljenih govoric, ki napovedujejo podjetju propad. To pa ni res! Kljub anomalijam, ki so se dogajale, položaj podjetja glede svojega obstoja sploh ni zaskrbljujoč. Govorice o likvidaciji ali vsaj prisilni upravi so neutemeljene, saj je zaključni račun pozitiven. Popravki zaključnega računa v nobenem primeru ne bodo presegli ustvarjene vrednosti. Nihkar tudi niso prišli v položaj, da ne bi mogli izplačati osebnih dohodkov in tako je tudi sedaj, saj so delavci kljub govoricam o 40-odstotnih plačah, dobili 100-odstotne osebne dohodke.

Podjetje je kljub ugotovljenim nepravilnostim v prejšnjem letu veliko doseglo. Ekonomski vidiki podjetja nam pokažejo, da so lansko leto povečali poslovanje z novim kovinsko predelovalnim obratom, ki je v ormoški občini povsem nova dejavnost. Kupci produktov te proizvodnje so iz vse Jugoslavije, zadnje čase pa tudi iz Zahodne Nemčije in Pakistana. Število zaposlenih v letu 1970 in tudi 1971 ne temelji na sezonski delovni sili, ampak so vsi delavci zaposleni za stalno.

Ormoški komunisti glede na ta dejstva smatrajo, da je treba brez kakršnegakoli »lova na čarovnice« najti razloge za nepravilnosti v tem podjetju in pristojnim, ki jih bo sodišče spoznalo za krive, odmeriti tudi primerno moralno politično odgovornost. Urediti bo treba samoupravne akte, saj brez nekega reda ne gre. Kovinski obrat, ki izkazuje presenetljivo

dobro akumulacijo in odpušča 30 novih delovnih mest, naj živi v samostojni obliki in čim bolj gospodariti s čutom dobrega gospodarja. Kolektivno podjetje bo moral pristopiti k reševanju problemov in storiti vse potrebno za odpravo napak. Pri tem velja posebej poudariti misel, ki je bila v razpravi izrečena; za napake na bo odgovarjal kolektiv, ampak posamezniki.

Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da so na stanovanjsko-komunalnem podjetju na osnovi »netočnih« informacij in poznejše tiska dobili že vrsto odpovedi sklenjenih delovnih dogovorov in nekaterih nalogov za plačila dolgov poslovnim partnerjem. Če bi se to stanje nadaljevalo bi za podjetje res lahko prišli tudi časi. Za takšno »enostransko« informacijo na seji občinske skupščine pa sta delno kriva odbornika iz tega podjetja, ki v razpravi nista prisotnim pojasnila tudi drugega dela gospodarskega stanja v tem podjetju in povedala, da so kljub napakam v celoti gospodariti zadovoljivo.

Revija zborov v Ormožu

Videti je, da bo revija odraslih pevskih zborov, ki je bila prvič lansko leto, postala tradicionalna. Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Maribor in občinski svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij Ormož bosta tudi letos na dvorišču ormoškega gradu organizirala peter spored zborovskega petja. Mimica Pišek, predsednica občinskega sveta ZKPO Ormož, nam je povedala, da bo letos nastopilo 10 zborov iz raznih krajev severovzhodne Slovenije. Medobčinske revije pa se bosta udeležila znana pevska zborara Slava Klavora in Anžel Besednjak iz Maribora, kar je nedvomno zelo privlačna posebnost te prireditve.

Oba organizatorja ob tej priložnosti vabita ljubitelje zborovskega petja, da se revije udeležijo. Prireditve bo to nedeljo, 20. junija, s pričetkom ob 9.30 uri dopoldan na dvorišču ormoškega gradu, v primeru slabega vremena, pa v kinodvorani v Ormožu.

jr

Kmečka ohcet tudi v Ptujju

Kmečka ohcet, seveda v manjšem obsegu, je bila pred nedavnim ljubljani, je bila v soboto tudi v restavraciji Poetovio v Ptujju. Gostinsko podjetje Halo-

je bil tudi župan ptujske občine Franjo Rebernak. Svatovskemu spremstvu in še posebej seveda mlado-poročencema, ki sta prišla na sprejem v narodnih nošah — je najprej zaželel do-

biser iz Ptujja je pripravil skupaj z občinsko skupščino Ptuj in nekaterimi dejavnimi organizacijami iz okolice in sosednjih občin sprejem za letošnji slovenski par Trudo in Franca Mariana iz Ptujja, ki sta pred nedavnim izdahnita v »da« na kmečki ohceti v Ljubljani.

Na sprejemu, ki je bil za ograjenimi mizami in ob glasbi domače godbe, so se igrali številni bližnji in oddaljeni sorodniki obeh mlado-poročencev, med njimi pa

brodošlico Rudi Bratec, direktor gostinskega podjetja Haloški biser, za njim pa je spregovoril tudi Franjo Rebernak, predsednik ptujske občinske skupščine.

Ko so bila osušena grla od prvih zdravil vsaj za silo zamočena, je sledila svečena podelitev številnih daril, ki so jih izročili mladoporočencema predstavniki podjetij.

Najbrž ni treba posebej omenjati, da je sledilo temu svatovskemu rajanje in vse, kar sodi zraven. Ženin in nevesta, ki sta bila tokrat že uradno priznana kot mož in žena, seveda nista mogla skriti sicer prikritega zadovoljstva ob tem svečanem dogodku, hkrati pa sta si najbrž oddahnila po vsem bučnem dirndaju, ki ju je spremljal že dober mesec pred sklenitvijo zakonske zveze na ljubljanskem magistratu. Želimo, da bi bila ta zveza dolgoletna in brez večjih zapletljivost!

LETOS MANJ DOTACIJ TGA KIDRIČEVO

Kot je znano, je vsako leto doslej tovarna glinice in aluminija razdelila dotacije že do aprila, da so lahko društva nemoteno delovala, medtem ko je letos povsem drugače, ko še dotacije vedno niso razdeljene, kar je pa še najbolj pomembno je to, da je le-teh mnogo manj kot lansko leto — oziroma, da ne bo nesporazuma, je kvota za dotacije mnogo nižja od dosedanjih let. Skupno je zaprosenih dotacij 2.017.086,95 din, medtem ko je delavski svet s svojim sklepom št. 233 na seji dne 14. maja 1971 odobril kvoto

Zakaj stanovalci bloka v Podgorcih ne plačujejo najemnine?

Vodovod brez vode

Zivahna razprava na zadnji seji občinske skupščine Ormož je v obravnavani Ormož je v obravnavani problematike stanovanjsko komunalnega podjetja Ormož osvetlila še en problem, ki si ga je vredno ogledati.

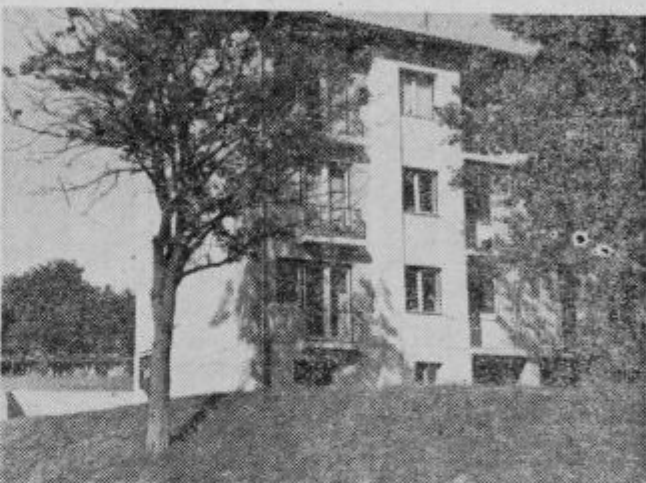
Kontrola finančnega in materialnega poslovanja v stanovanjsko komunalnem podjetju Ormož, ki jo je izvedla SDK Ptuj, je ugotovila tudi, da je stanje dolžnikov za stanarine in najemnine izredno visoko, saj znaša dolg 31. 12. 1970 kar 7.881.900 starih dinarjev. Posamezni stanovalci dolgujejo zneske do 400.000 starih dinarjev. To se nanaša predvsem na stanovanjski blok v Podgorcih.

V tem bloku stanuje tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Ormož Silvo Bedrač. V razpravi je odbornikom pojasnil, zakaj in kako je do tega prišlo. Vzrok za takšno stanje je neupoštevanje in nerazumevanje zahtev stanovalcev tega bloka. Problemi segajo 7 let nazaj. 1964. leta je bil blok zgrajen in naseljen. V spodnjih prostorih je krajevni urad, ambulanta in pošta, zgoraj pa so stanovanja. Takoj v začetku so stanovalci ugotovili, da je v kleti do gležnjev vode. Zahtevali so popravilo in po triletnem moledovanju le uspeli. V tem bloku pa so zgradili tudi vodovod z vsemi ustreznimi instalacijami. Človek bi pomislil, da je to v redu, v bistvu pa je to pomanjkljivost tega bloka. Če namreč tega ne bi imel, bi imeli vsaj vaški vodnjak. Sedaj že vemo, v katerem grmu tiči zajec, vodovod je, vode pa ni. Od začetka, prva leta je še nekako šlo, pozneje pa je popolnoma odpovedal. Tako vsi stanovalci hodijo po vasi prosit vode. Včasih pa tudi vodnjaki presihajo, posebno v sušnem času in

takrat je hudo. Kmetje potrebujejo vodo zase in za živino, zato je ne morejo dati več stanovalcem v bloku. Medtem pa vse vodovodne naprave v bloku trohijo. Cevi v zidu, boilerji itd. so v teh letih zarjaveli in so sploh zanič. V ambulanti je povrh vsega še počila cev — pet let je že tega, pa je še nihče ni popravil. (Zakaj jo tudi bi, saj tako ali tako ni vode.) Prekinitev plačevanja na-

ti na predračunih hišnih svetov, niti na predračunih stanovanjsko komunalnega podjetja. Sredstva so se uporabljala za tiste hišne svete, kjer so sami stanovalci znali prepričljiveje dokazati svoje potrebe, po upravičenih pa tudi neupravičenih popravilih. Ugotovljeno je tudi, da so stroški tekočega vzdrževanja delno bremenili tudi stroški, ki bi jih morali plačati stanovalci sami. Določenim stanovalcem so predčasno zamenjali nekatere elemente. Pri tem podjetje ni upoštevalo odloka o minimalnih tehničnih normativih.

Stanovalci podgorškega bloka so po tem takem pre-

Stanovanjski blok v Podgorcih

jemnine je protest na neupoštevanje zahtev stanovalcev po ureditvi teh in ne samo teh perečih problemov, ki jih tukaj stanovalci trpijo.

Po ugotovitvah SDK v stanovanjsko komunalnem podjetju Ormož lahko zaključimo, da hišni sveti do sedaj niso razpolagali s svojimi sredstvi tekočega vzdrževanja, niti ni to delo bilo prenešeno na podjetje. Hišni sveti, kolikor so sploh obstajali, niso bili seznanjeni s količino sredstev za tekoče vzdrževanje in tako tudi niso mogli sklepati o njihovi uporabi. Poraba teh sredstev pa ni temeljila ni-

malo odločno zahtevali popravilo svojega vodovoda, ki za njih predstavlja tehnični minimum in ki jim ga zagotavlja občinski odlok. Ustavljeno plačila najemnine pa kot kaže, niti ni dossegla namena. Vsota dolga se veča, stanje pa se ne spreminja. jr

ALKOTEST V AVTOMOBILU?

Zadnje spremembe v zakonu o prometu nalagajo vsem francoskim voznikom doslej zelo nenavadno obveznost: poleg prve pomoči mora imeti vsak voznik tudi alkotest. Težko bi sodili, kakšni so bili pravi nagibi zakonodajalca. Francozi prejkone — nemara bolj kot katerikoli drug narod cenijo dobro kapijico. Morda jih bo zavest, da vozijo s seboj vselej uporabljivo dokazilo o pijanosti, nekoliko streznila, preden bi bilo prepozno?

Kdo ve. Precej javno pa se pojavljajo nasveti, kako je mogoče prestopiti balonček. Tako priporočajo, naj voznik prej popije nekaj požirkov paradiznikovega soka ali vsaj pokadi cigareto. Zal zalezeta obe sredstvi — če sploh zalezeta — le za približno četrt ure. Francoska policija je že postala previdnejša; voznika pusti čakati četrt ure, preden ukaže naj piva v balonček...

Nevarne so te igre... Navsezadnje ima vsak policijski avto s seboj svojo zalogo žal ne docela zanesljivih preizkusnih naprav, ki naj pomagajo pri izločanju »ekroglih« voznikov iz prometa.

F. M.

težke situacije, v kateri se je letos znašlo podjetje in ko še niti ne poznajo uspeha koncem leta, je delavski svet menil, da ni moč obremenjevati dohodka z več kot omenjenimi 400.000 dinarji, katere bi razdelili v obliki akontacij na dotacije v letošnjem letu. Odbor za družbeni standard je predlog te razdelitve že pripravil in ga posredoval svetom delovnih enot, ki bodo o omenjenem predlogu razdelitve razpravljali in dali svoje morebitne pripombe, predno jih bo dokončno sprejel delavski svet. Ker je v zvezi s tem mnogo polemike, bomo o tem še poročali, ko bo znano končni izhod te razdelitve!

TEDNIK,
vaš list

Premije kooperantom

Pri kmetijskem kombinatu Ptuj, obratu za kooperacijo »Jože Lacko« že nekaj časa razmišljajo o možnostih povečanja proizvodnje mleka. Ena takih oblik je premiranje telic in obrat za kooperacijo je dosegel že lep uspeh.

Akcijo so pričeli že lansko leto in se bo nadaljevala vse do leta 1975. Stabilizacijski sklad SRS je ustvaril fond, iz katerega dajejo podporo proizvajalcem mleka. To premijo dobi vsak kmet-kooperant, ki privede telico in se odloči obdržati jo za plemo ter s tem pomladiti svojo kravjo čredo in povečati proizvodnjo mleka. Pri tem pridejo v poštev samo tiste telice, ki imajo dobre dedne lastnosti in morajo biti šest mesecev breje.

Prejšnji četrtek so na omenjenem obratu prvič podelili premije dvaindvajsetim kooperantom. Vsak izmed njih, ki je vzredil mlado mlekarico, je iz omenjenega stabilizacijskega fonda prejel 4000 dinarjev nagrade.

Premija pa ni samo nagrada, ampak tudi spodbuda in podpora kmetom, da bodo privedli čim več telic in potem mlade mlekarice. S tem se povečuje proizvodnja mleka. Potrebe po mleku naraščajo iz dneva v dan. Z denarjem, ki ga kmet-kooperant dobi za svojo premirano telico, lahko kupi krmilo in s tem še povečuje molznost pri kravah. Več mleka pa pomeni za kmeta tudi več denarja.

VOLILNA KONFERENCA

sindikata družbenih dejavnosti občine Ptuj

V ponedeljek, 14. junija popoldne je bila v delavskem klubu »Franc Kramberger« v Ptuj volilna konferenca sindikata delavcev družbenih dejavnosti občine Ptuj. Konferenco je začel predsednik občinskega odbora Oton Miakar, ki je v uvodnem referatu tudi obširno poročal o delu občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti in nakazal najpomembnejše naloge tega sindikata.

V živahni razpravi so bila obravnavana predvsem vprašanja družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki sklepajo posamezne dejavnosti za področje družbenih služb. Ugotovljeno je bilo, da v ptujski občini ne bo moč doseči take višine osebnih dohodkov, kot jih predvidevajo samoupravni sporazumi za območje Slovenije, ker za to ni dovolj denarja. Osebnih do-

Cena tega mleka je zadovoljiva. Kmet dobi mleko plačano po odstotku maščobe in sicer za vsako enoto 40 par. Tako bi za mleko z maščobo 3,6 (kar je povpreček) dobil za liter mleka 1,44 dinarjev. Vseh 22 kmetov, ki so v četrtek prejeli premije, je izrazito zadovoljstvo nad takšnim kooperacijskim odnosom. Med njimi je bil tudi eden, ki je v svojem hlevu privedel kar tri telice in zato prejel tudi tri premije.

V razgovoru z dipl. ing. agr. Stanikom Korenjakom smo se zvedeli, da je bilo zadnje premiranje 15. in 16. junija. Za vse tiste, ki se še niso odločili za kooperacijo te vrste pa vendar o njej razmišljajo naj povemo, da se lahko posvetujejo s področnimi kontrolorji mleka, ki jim bodo lahko posredovali nekaj informacij. Za telico, ki jo mislite premirati je važno, da imate o njej osnovno dokumentacijo o poreklu in pripustu. V poštev namreč pridejo samo telice, ki so breje v šestem mesecu in morajo biti mlajše od 30 mesecev.

Strokovnjaki predvidevajo, da se bo poraba mleka že v kratkem času povečala za 100 odst. Cena mleka je doslej bila zelo nestimulativna, zato je tudi padla proizvodnja. Pričakovati bi bilo, da se bo s premiranjem telic to področje stabiliziralo in uredilo.

jr

hodki delavcev v družbenih dejavnostih bodo na območju ptujске občine v letošnjem letu realizirani le z 90 do 95 odst. po Katalogu-2. Prizadevanja pa gredo v tej smeri, da se v nekaj letih osebnih dohodki izenačijo v republiškem merilu — po znanim socialističnem načelu: »Za enako delo — enako plačilo.«

Ker bo oktobra letos kongres sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije, so na konferenci izvolili tudi 6 delegatov za kongres. Izvoljeni so bili:

- Milojka Alič, za področje kulturne dejavnosti,
- Ivan Mramor, zastopnik delavcev javne varnosti,
- Marija Svetelšek, za srednje in strokovno šolstvo,
- Ciril Satej, za javno upravo in pravosodje,
- Dr. Jože Udovič, za področje zdravstva,

— Jože Zurman, za področje kulturnih dejavnosti, Poleg navedenih kandidatov se bosta kongresa udeležila tudi dosedanja člana republiškega odbora sindikata:

— Gvido Čepin, ki bo obenem zastopal osnovno šolstvo in

— Oton Miakar — s področja socialnega zavarovanja.

Tako bodo v glavnem na kongresu zastopana vsa področja, ki jih povezuje sindikat delavcev družbenih dejavnosti občine Ptuj.

Konferenca je tudi predlagala, da se v republiški odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije izvoli iz ptujске občine Gvido Čepina, Otona Miakarja in dr. Jožeta Udoviča.

F. Fideršek

V PRIČAKOVANJU 200-LETNICE ŠOLE V LESKOVCU

V letošnji prvi številki Tednika je bilo postavljeno vprašanje: »Kdaj bo proslava 200-letnice šole v Leskovcu?« To vprašanje se ponavlja že dve leti. Leta 1769 je bil v šolski kroniki zabeležen prvi šolski pouk, naprej v neki zasebni sobi, potem dolgo vrsto let v šolski zgradbi, ki je postajala čedalje bolj tesna za ukažetne otroke. Takratni šolski odbor je to prav dobro uvidel in pričel s širokoptezno akcijo za gradnjo novega šolskega poslopja, ki je bilo dograjeno in dano svojemu namenu leta 1912. Redki kraj v podeželju se je lahko tiste čase ponašal s tako lepo zgradbo, v kateri je bilo 6 učilnic in stanovanja za učiteljsko osebje.

V teku 59 let se dosti obrabi in okuži, tako, da danes šolska stavba vpije po nujni obnovi, sredstev pa ni od nikoder; zato je šolsko vodstvo spodbudilo vaščane na dobrovoljne prispevke in razposlalo nabiralce po naseljih, v upanju, da bodo, čeravno v pasivnem okolju, nabrali nekaj najnujnejšega; za večje denarne prispevke pa se obrača na merodajne forume, da bi v lepo prenovljeni šoli proslavili 200-letnico njenega obstoja. Prebivalci šolskega okoliša bi naj nabiralce prispevkov lepo sprejeli, ter po svojih možnostih prispevali k oplešanju šole.

11. junija je ob lepem spremstvu vaščanov legel v hladni grob ugleden kmet iz Berinjaka 1. Rak v grlu mu je v 81. letu starosti pretrgal nit življenja. Marljiv kot je bil, je delal do zadnjih svojih moči.

JM.

Priznanje režiserja Petru Malcu

V zadnji številki gledališkega lista ljubljanske Drame (sezona 1970-71, št. 7), je napisal prof. MIRKO MAHNIČ ob priliki nedavnega Malčevega jubileja z uprizoritvijo Finžgarjeve ljudske igre »RAZVALINA ŽIVLJENJA« kateri so igrali naši zvesti igralci-amaterji: Kostanec Fekonja, Vaupotič, Šneberger, Bajgotova, Fričeva in Gaškova, sledeče:

Ob uprizoritvi Finžgarjeve Razvaline življenja je ob Malčevem jubileju spregovoril Mirko Mahnič.

»PETINTRIDESET LET UMETNIŠKEGA DELA REŽISERJA PETRA MALCU«

Jubilant Peter Malcu je začel umetniško pot kot režiser ljubljanske Drame (1935). Že pred vojno je delal v ljubljanski Drami, po vojni pa v poklicnem gledališču v Ljubljani, Kranju, Sarajevu, Dubrovniku in Banjaluki, gost pa v mnogih jugoslovanskih gledališčih in v tuji (Dunaj). Njegove režije so bile zmeraj izoblikovane za živjo in s strastno umetniško zavzetostjo.

Pred leti se je — še vedno kot aktiven režiser — umiril v Ptuj in postal prvi slovenski poklicni režiser, ki imel dovolj vneme in poguma za stalno delo z gledališkimi amaterji.

Slavje, ki so mu ga Ptujčani in okoličani priredili njegov jubilej — postavil je odlično »RAZVALINO ŽIVLJENJA« — je bilo izjemno priznanje njegovemu umetniškemu in umetniškemu tveganju. Pozdravili so ga zastopniki vseh slovenskih poklicnih gledališč (v imenu osrednjega gledališča v Ljubljani Mirko Mahnič), še posebej pa naši najimennejši igralci: Mira DANILOVA in Elza KRALJEVA.

Bilo bi prav, če bi na vrhu svojega umetništva kot režiser tam, kjer je začel z režijo v naši Drami.

Vsekakor je ta zapis na tem mestu za vse postrženo no delo našega režiserja zares lepo priznanje.

GUIDO ČEPIN — NOVI PREDSEDNIK

V ponedeljek zvečer je bila v Ptuj prva seja konference osnovnih organizacij sindikata prosvetnih delavcev. Na občnem zboru 15. maja so prosvetni delavci ptujске občine izvolili 31-člansko konferenco, v kateri je zastopanih vseh 29 osnovnih organizacij sindikata v zavodih na področju vzgoje in izobraževanja.

Na ponedeljkovi seji se je konferenca konstituirala s tem, da je izvolila 9-člansko predsedstvo, ki ga sestavljajo: Benjamin BEL-

SAK, Gvido ČEPIN, Janko DREVENŠEK, Jožica KUŠAR, Zvone KRALJ, Ana LAH, Milica LUGAR, Pavla RAJŠTER in Marjeta SVETELŠEK.

Za predsednika predsedstva je bil soglasno izvoljen Gvido Čepin, ravnatelj Markovec; za tajnika pa Jožica Korpar iz OS »Pa-ri-Osojnik« v Ptuj.

Na osnovi sklepov in priporočil občnega zbora sindikata na področju prosvetnih delavcev predsedstvo pripravilo drobnejši program delovanja sindikata na področju vzgoje in skrbelo, da se program tudi dosledno izvede.

Ureditev zobne ambulante

Pred meseci smo na kratko že poročali o tem, da si delovnega kolektiva TGA Kidričevo na vsak način želijo svojo zobno ambulanto, o kateri se je govorilo že celih deset let nazaj. Vsekakor je pomembna sejalna delavskega sveta 14. maja, na kateri je o tem problemu bilo zelo mnogo živahnih in ostre razprave. Sklepe podjetja so namreč s programom upravljanja pripravile razna obširna poročila, pa tudi odbor za varstvo pri delu je nekajkrat pripravil o možnostih za ureditev prostorov za ordinacijo zobozdravstvene skupnosti v podjetju kakor tudi o financiranju zobne ambulante v Zdravstveni postaji Kidričevo. Po obširnih razpravah in analizah je odbor prišel do ugotovitve, da je za podjetje racionalnejše, če sofinancira ureditev zobozdravstvene ordinacije v Zdravstveni postaji Kidričevo, predvsem že zaradi tega, ker lahko pričnejo z upravljanjem zob v krajšem času, kot pa če bi gradili novo zobno ambulanto v podjetju, pri čemer je bilo tudi poudarjeno, da so stroški ureditve neprimerno manjši kot pa gradnja nove ambulante. Dalje je bilo poudarjeno, da bosta ureditev zobne ambulante v Kidričevem sofinancirala tudi še Zdravstveni dom Ptuj ter Komunalni zavod za socialno zavarovanje Maribor, kar pomeni, da bi stroški, ki bi odpadli na podjetje, znašali le eno tretjino. Čeprav nekateri člani delavskega sveta niso strinjali s takšnim mnenjem in so prikazovali nujno potrebo po ureditvi lastne zobne ambulante, je delavski svet z veliko glasov sprejel predlog odbora za varstvo pri delu, da se odobri sofinanciranje ureditve zobne ambulante v Kidričevem pod pogojem, da bodo imeli člani delovne skupnosti TGA prednost pri zobozdravstvenih storitvah v Kidričevem in v Ptuj.

Stroški za ureditev zobozdravstvene ambulante v Kidričevem (v že obstoječih prostorih zdravstvene postaje Kidričevo) znašajo okrog 245.000 din, delež podjetja Kidričevo pa znaša eno tretjino, ali okrog 82.000 din, ki bremenijo sklad skupne porabe ter bodo v obliki namenske dotacije odstopljeni Zdravstvenemu domu Ptuj potem, ko bosta svojo delež zagotovila tudi ostala dva deležnika, to je Zdravstveni dom Ptuj ter Komunalni zavod za socialno zavarovanje Maribor ter ko bo direktor podjetja TGA Kidričevo sklenil z

Zdravstvenim domom Ptuj ustrezno pogodbo, v kateri mora biti tudi zagotovljeno, da bodo člani delovne skupnosti TGA Kidričevo imeli prednost pri zobozdravstvenih storitvah.

Na isti seji je odbor za varstvo pri delu med drugim še tudi predlagal, da bi v tovarni izvršili pregled zobovja vseh članov kolektiva. Delavski svet podjetja je predlog v celoti tudi sprejel ter v ta namen odobril 27.000 dinarjev iz sklada skupne porabe. Sklenili so tudi, da je s pregledi pričeti takrat, ko bo že predložen program pregleda zobovja ter ukrepov, ki bodo uresničeni na osnovi pregleda. Omenimo naj, da so pregledi zobovja članov delovne skupnosti TGA Kidričevo že v polnem teku. In kaj naj bi še dodali k vsemu omenjenemu? Menda nič več kot to, da je ne glede na to, kako je stvar iztekla, članom delovne skupnosti le uspelo nekaj doseči tudi po tej plati, kajti zdravi zobje so prav gotovo precejšen pogoj za večje zdravje in dobro počutje proizvajalca, to pa po drugi strani pomeni tudi večji in boljši uspeh pri izvrševanju proizvodnih nalog.

F. M.

TEKMOVANJE LOVCEV V ORMOŽU

Lovska družina Ormož je v nedeljo, 13. junija organizirala veliko tekmovanje in streljanju na glinaste golobe, združeno z lovsko veselico. Tekmovanja se je udeležilo 27 lovskih družin. Mnoge med njimi tudi iz sosednje republike.

Streljali so na njivi nad mestno grabo v Ormožu. V mestni grabi pa se je medtem že kuhalo, peklo in jedlo. Pripravili so nekaj lovskih specialitet. Med njimi tudi srnjakov gočaz, ki je požel mnogo priznanj sladokuscev. Marsikatera žena je zaradi tega svojega moža zaman čakala s kosilom. Niso bili redki, ki so šli tudi na repete. Prijetno dopoldansko vzdušje pa so v popoldanskem času zmotile nevihte, ki so prihajale kar druga za drugo in lovci skoraj niso mogli objaviti rezultatov streljanja. Med dvema nevihtama se je pokazalo sonce in predsednik lovske družine Ormož Vinko Topolo-

Kmet z enajstimi diplomami in priznanji za delo

Teško bi povedali, koliko cepeljenk ter drugih sadnih drevesc je v svojem dosedanjem življenju in delu vzgajil Franček Holc v Zagorcih. Tega še sam ne ve. Te sadike ali cepeljenke danes rodijo na ptujskem, ormoškem, ljutomerskem, radgonskem in drugih območjih pa tudi na Dolenjskem.

Skoraj ni kmeta v Slovenskih goricah in Halozah, ki ga pot še ne bi zanesla k Holčevim v Zagorcih, kjer so kupili priznane trse ali pa sadna drevesca. Drugi so se pri njem zopet oglasili, ko so rabili strokovne nasvete. Razumljivo, da vsakemu rad pomaga s svojimi nasveti in dolgoletnimi izkušnjami.

Ko smo ga obiskali, se s svojim delom ni preveč hvalil. Pripovedoval je, kako so ljudje z navdušenjem poslušali oddajo ptujskega radija o njihovih krajih in življenju ljudi. Po tej oddaji je imel Franček precej obiskov in vsi so hvalili to oddajo.

Frančeku in Mariji Holc so se v zakonu rodili štirje otroci in sicer hčerke Ida, Francka, Anica in sin Stan-ko, ki bo šel po očetovih stopinjah, še posebno, ker si bo pri njem nabral dovolj izkušenj za kmetovanje. Hčerke so se odločile za drug

poklic, kajti za vse doma ni dovolj dela in kruha. Niso edine, ki so zapustile slovenjgoriško zemljo ter odšle v svet. Kot mnogim kmečkim ljudem, tudi Frančeku boleznijo niso prizanesle. Ze

tirano cesto, ki je predpogoj za razvoj turizma. Zelo agilen je v turističnem društvu Gomila, ki je te dni slavilo 25-letnico svojega obstoja. Med večje uspehe društvo prav gotovo lahko prišteva

Franček Holc z ženo Marijo

večkrat se je moral zateči po zdravje v bolnišnico.

Kljub vsemu pa še tudi danes vedno najde čas za delo v številnih družbenopolitičnih organizacijah, zlasti kmetijskih. Posebej si prizadeva, da bi tudi v njihov kraj dobili moderno asfal-

postavitev razglednega stolpa na Gomili.

Frančeka Holca so vaščani že večkrat izvolili za svojega občinskega odbornika. Mogoče ga je najti pri gasilcih. Še pred leti je prejel gasilsko diplomu s častnim gasilskim znakom za 30-letno delo v gasilskem društvu. Med največja priznanja pa si prav gotovo lahko prišteva dve medalji dela, ki jih je dobil od predsednika Tita. Skupno ima 11 diplom in drugih priznanj za svoje delo.

Se bi lahko pisali o delu in prizadevanjih tega kmeta sredi Slovenskih goric, pa nam to zaradi prostora ni mogoče. Njegova rojstna hiša je bila stara 228 let, ko so jo leta 1953 porušili ter zgradili novo, modernejšo. Menda ni treba posebej omenjati, da je bila krita s slamo kot toliko drugih hiš v Slovenskih goricah, ki pa počasno izginjajo. Teh hiš je vedno manj, mesto njih rastejo nove, sodobnejše, v katere prihaja več sonca in svetlobe. Seveda pa nove hiše ne rastejo kot gobe po dežju. Preden si naši podeželski ljudje lahko postavijo nov dom, je treba nekaj let varčevati, trdo garati, mnogi se morajo zato zaposliti v tujini, kajti dohodki so, zlasti za nekvalificirane ljudi vse preskromni, da bi si lahko kaj prihranili. Zato jih za nekaj let pogoltno tujina.

F. H.

več je izkoristiti priložnost ter povedal rezultate tekmovanja.

Prvo mesto med ekipami je zasedla lovska družina Ljutomer pred ekipo lovske

Lovci na strelišču

družine Zavrč I in lovske družine Križevci pri Ljutomeru, ki sta bili druga oziroma tretja. Posamezno je tekmovalo 37 udeležencev. Zmagal je Drago Budaj,

ljevali z zabavo. Ansambel Žibrat je pregnal temne oblake, privabil lepo število gostov in lovske slavje se je nadaljevalo pozno v noč.

jr

V Gorišnici gradijo novo šolo

Več kot dvajsetletna želja prebivalcev v Gorišnici, zlasti še prosvetnih delavcev, pa tudi učencev in staršev, se bo naposled uresničila. Delavci gradbenega podjetja »Drava« iz Ptuja so že pred meseci pričeli z gradnjo nove moderne šole, ki bo veljala 7,53 milijona dinarjev. Kot se je vodstvo gradbenega podjetja obvezalo, bo ključne šole izročilo že julija prihodnjega leta.

O gradnji smo se pogovarjali z Dušanom Coklom, upraviteljem šole v Gorišnici, ki nam je med drugim povedal:

»V Gorišnici imamo dve šoli: prva je bila zgrajena že leta 1843, v kateri sta bili dve učilnici, pozneje, leta 1895 je bila zgrajena še ena. Vse to pa danes ne zadostuje več, zlasti še, ker se šole že podirajo. Tudi število učencev se je zelo povečalo ter je sedaj v šoli že 580 otrok. Jeseni pa bomo na novo sprejeli 67 učencev. Pouk je v štirih zgradbah, in sicer v obeh šolah, gasilskem domu in v združnem domu, medtem ko imamo tehnični pouk v bivšem gospodarskem poslopju. Razumljivo, da telovadnice sploh nimamo.

Se vedno imamo triizmenjski pouk. To bi sicer odpadlo, če ne bi imeli male šole. Ko se bomo preselili v novo šolo bodo te težave odpadle, pa tudi učni uspehi se bodo izboljšali. Prepričan sem, da ne bomo z u-

spehi zaostajali za šolami v Ptuj. Vzporedno z gradnjo nove šole bo adaptirana tudi ena starih šol. S tem bo sicer občina nekaj denarja prihranila. Mi pa bi seveda raje videli, če bi staro šolo porušili ter zgradili povsem novo, seveda v večjem obsegu.

Ravnatelj šole je še povedal, da lokacija ni najboljša. Preveč blizu ceste bo nova šola. Stvar bo sicer nekoliko boljše, če bodo mimo šole asfaltirali cesto, sicer bodo imeli v učilnicah vedno polno prahu. Upati je, da se bo v občinskem cestnem skladu našlo toliko denarja, da bodo skozi vas položili asfalt, ker so za to tudi občani pripravljene prispevati dodatna sredstva.

V novi šoli bo v kletnih prostorih tudi protiletalsko zaklonišče. Tod bodo trije večji prostori, ki pa bodo sicer izkoriščeni. V njih bodo imeli malo šolo, otroški vrtec, garderobo in še morda prostor za druge potrebe. To bo torej ena prvih šol v ptujski občini, ki bo v njej hkrati poskrbljeno tudi za varnost otrok in občanov pred morebitnimi zračnimi napadi.

Gradnja bo veljala 7,53 milijona dinarjev, od tega bo prispevala republiška izobraževalna skupnost 3,9 milijona dinarjev, občina 3,53 milijona, 100.000 dinarjev pa občani iz sredstev krajevnega samopriskpeva.

F. H.

Solski center za kovinsko stroko Ptuj:

Razstava kovinskih izdelkov

Ob letošnji četrti obletnici vzgojno izobraževalnega dela šolskega centra za kovinsko stroko Ptuj in ob kon-

cu učnega leta, so pripravili učenci te šole, skupaj z vodstvom razstave kovinskih izdelkov.

Otvoritvena slovesnost je bila v petek 11. junija, razstava pa bo odprta do 21. junija. Na otvoritvi je govoril prof. Jože Maučec, ravnatelj šolskega centra za kovinsko stroko Ptuj. Med drugim je poudaril, da se šola pri njih vsako leto okoli 300 učencev, njihova šola pa je doslej dala gospodarstvu ptujске in sosednjih občin več sto kvalificiranih in vodilnih ljudi v delovnih organizacijah. V tem šolskem centru se šolajo učenci za naslednje poklice: ključavnikarji, strugarji, rezkalci, orodjarji, brusilci, kovači in umetni kovači; v glavnem za poklice, ki jih rabita domača industrija in obrt. Večina učencev dobiva štipendije in imajo tako že vnaprej zagotovljena delovna mesta.

Pri šolskem centru za kovinsko stroko v Ptuju deluje tudi tehniška srednja šola — strojne smeri za odrasle, ki spada pod tehniško srednjo šolo Maribor. Sem sodi tudi delovodska šola, ki spada pod kovinski šolski center v Mariboru.

Povrnimo se še malo k razstavi: v dveh učilnicah so razstavljeni izdelki strojne in ročne izdelave, ki so plod teoretičnega in praktičnega znanja učencev te šole. Obiskovalcu razstave se posebej vtisnejo v spomin izdelki, ki so plod umetnega kovaštva. (Svečniki, lestenci, miza, stoli in drugo.) Te izdelke lahko obiskovalci razstave tudi kupijo in to zelo poceni.

Razstava je vredna ogleda, obisk pa tudi priznanje sedanjim učencem in jutrišnjim proizvajalcem.

KOLESARJA ZBIL PO CESTIŠČU

V sredo, 9. junija 1971, ob 21.15 je Milan Slana peljal vlačilec z osno prikolico iz Maribora proti Ormožu in naprej proti Ljutomeru. V Ivanjkovcih se je v blagem desnem ovinku srečal z neznanim voznikom osebnega avtomobila. Slana je zapeljal nekoliko v desno in prižgal kratke luči, takoj po srečanju pa spet dolge. Takrat je pred seboj na razdalji deset metrov zagledal kolesarja Franca Zemljčiča iz Velkega Brebrovnika, ki je prečkal cesto. Voznik vlačilca je sicer zavil v levo v smeri vožnje, vendar mu zaradi prekratke razdalje nesreče ni uspelo preprečiti, zato je kolesarja zbil po cestišču. Zemljčič so hudo poškodovanega prepeljali v ptujsko bolnišnico, pri nesreči pa je nastala le majhna materialna škoda.

-FK-

KAKŠA DISMA

POČITNICE SO PRED VRATI

Kmalu se bodo začele vesele počitnice. V zadnjih dnevih učenja v četrtem razredu je zelo težko, kajti gre za ocene. Počitnic se zelo veselimo.

Prvega julija bomo dobili izkaze. Nekaj dni bom ostal doma. Pomagal bom očetju in stricu sušiti krmo. Nato bomo odšli na izlet v Rimske Toplice. S prijateljem Stankom bova preživela deset dni počitnic tudi na morju v Blogradu. Odsla bova v počitniško kolonijo. Tam se bomo sončili, kopali in igrali. Ko bom prišel domov, se bom kopal tudi v Polskavi in v bazenu v Kidričevem. Za nekaj dni bom odšel tudi k stricu v Zupečjo vas.

Zelo me zanima, kakšne knjige bomo imeli v petem razredu, zato si jih bom kupil že sredi počitnic. Rad berem zgodovinske romane; ker se v počitnicah ni potrebno učiti, jih bom lahko prebiral. Igrali bomo tudi nogomet in rokomet. V Kidričevem bom lahko igral mini golf.

Ob koncu počitnic pa se bom začel pripravljati za novo šolsko leto.

Daniil Kozoderc,
4. raz. osn. šole
Lovrenc na Dr.

OB SONČNEM ZAHODU

Ob potoku imamo pašnik. Skoraj vsak dan dočakam tam sončni zahod.

Lepo je ob sončnem zahodu. Vročina takrat že mine. Zdi se mi, da vse na novo oživi. V bližnjem gozdu se oglašajo ptice. Tudi kukavica kliče zvečer bolj mlo in se pripravlja na počitek. Ko sonce zaide, pokličem naše krave in jih ženem napajat. Vesela sem, ko zaprem živino, ker sem opravila važno delo.

Po cesti gre skupina delavcev. Tudi ti so veseli, ker so končali težko delo. Na ramah imajo motike. Njihova hoja je počasna in utrujenost so. Pri naslednjem ovinku se razkropijo vsak na svoj dom. Daleč za njimi stopa starka. Tudi ona nese na zmučeni ramji motiko. Utrujena stopa po cesti. Ko bi znala razbrati njene misli! Koliko let bo ob sončnem zatonu še hodila z dela? Tudi njej bo kmalu zašlo sonce. Večer njenega življenja je težak. Vsak večer leže trudna na borno posteljo. Skozj odprto okno sliši, kako v bližini skovika sova. Tesno ji je pri srcu, saj

pri nas ljudje mislijo naznanja smrt. V visoki vi pa kliče prepelice pet-pedi.

Kmalu pade mrak na ljo in vse utihne v spancu.

Jožica Rajh
6. raz., Podčr.

SMREKA PRIPOVEDUJE

Rastem po vsej Sloveniji. V gozdu, kjer rastemo smreke, je temačno, hladno in mnogo svežega zraka.

Sem zelo visoka. Do ridaset metrov. Imam mnogo kasto lubje in stoletno krošnjo. Moje korenine plitve. Na vejicah v krmi imam iglice in pelod, ki raznaša veter. Zato se imenujem vetrosemenka. Največji sovražnik je smrekov lubadar. Ljudem koristim z lesom. Iz njega izdelujejo pohištvo in papir. Njim tudi kurijo. Iz me dobivajo smolo.

Ljudje me uporabljajo tudi za okras v parku. Tam imenujem srebrna smreka. Stanka Lesjak 4. Lovrenc na Dr.

DED MI JE PRIPOVEDOVAL

Vojna se je začela leta 1941. Tisti čas je bilo za ljudi zelo težko. Ti so se lo trudili, da bi srečno našli pošto, hrano in se vrnili partizanom. Moj oče mi je pripovedoval, kako so jih fašisti lovili in zapirali v ječo. Tam so jih tepali in jih pustili stati.

Doma pa je bilo težko nam in otrokom, ker so prestrašeni čakali, kdaj bodo doje fašisti ponje in jih selijo in jim požgejo domočo hišo.

Dobri kmetje so delali partizanom hrano. Če so našli to zvedeli, so takšno kmeta odgnali v ječo ali so ga ustrelili.

Ded mi je opisal življenje pogumnih kurirjev, ki so skrivali v grmovju in skrivnih kottičkih. Zato želimo, da ne bi bilo nikoli več vojne in da so vsi ne bi prišel nikdar v domovino.

Marička Zagorac
4. raz., Gručsko

TEDNIK, vaš list

Uspeh gasilskega društva Ptuj

V nedeljo, 13. junija 1971, je priredila občinska gasilska zveza Ptuj na stadionu »Drava« občinsko gasilsko tekmovanje v trodelnem naporu in deveteroboju.

Ptujsko gasilsko društvo se je za to tekmovanje temeljito pripravilo in poslalo na tekmovanje tri desetine.

Doseženi so bili sledeči rezultati:

Prva desetina je dosegla prvo mesto, druga desetina je dosegla drugo mesto in tretja desetina je dosegla sedmo mesto.

Pri prejšnjih tekmovanjih

so sodelovali tudi mladinska in pionirska desetina.

Ptujsko društvo je po lanski proslavi svojega stotega leta obstoja začelo novo obdobje gasilskega delovanja z odličnimi uspehi v organizacijskem in strokovnem izpopolnjevanju, kar so pokazali tudi zadnji rezultati tekmovanja, kar je tudi odraz pri alarmih in delu na požariščih, kjer društvo s svojo hitrostjo in usposobljenostjo mnogo pripomore k ohranjanju društvene in privatne imovine.

Ptujskim gasilcem čestitamoi!

MB.

Danes seja SO Ptuj

Za danes, četrtek, 17. junija 1971 je sklical predsednik SO Ptuj skupno sejo obeh zborov občinske skupščine v Ptuj in naslednjim predlogom dnevnega reda:

1. vprašanje odbornikov;
2. obravnavanje analize zaključnih računov gospodarskih organizacij za leto 1970 ter poročila o gibanju gospodarstva v prvih mesecih letošnjega leta;

3. obravnavanje poročila o delu službe družbenega knjigovodstva Ptuj;

4. odlok o zaključnem računu o izvršitvi proračuna in rezervnega sklada za leto 1970;

5. spremembe odloka o veterinarskih pristojbinah;

6. odprava odloka o količinah in vrstah lesa lastnikov gozdov za lastno uporabo;

7. odlok o oblikovanju cen nekaterih proizvodov v prodaji na drobno.

8. odlok o občinskih sredstvih za gospodarske investicije;

9. določitev predstavnikov občinske skupščine v skupščini TIS;

10. imenovanje predstavnikov občinske skupščine v svet Studijske knjižnice in radia Ptuj;

11. imenovanje članov komisije za določanje odškodninske za živino, ki se jo pobirajo zaradi preprečitve širjenja kužnih bolezni;

12. potrditev statuta otroškega vrta Ptuj;

13. sklepanje o vodovodu Larcova vas — Podlehnik in razširitev gramoznice gradnja »Drava« Ptuj; ter

14. sklepanje o prometu z nepremičninami.

AVTO V KOLESARJA

V soboto, 12. junija se je ob 7. uri pripetila prometna nesreča, v Naraopljah med voznikom osebnega avtomobila Slavkom Gaišekom iz Stogovca 46 pri Majšperku in kolesarjem Stefanom Pekličem iz Naraoplj 16.

Voznik osebnega avtomobila je pripeljal po levi strani

njemu nasproti pa je po desni strani pripeljal Kolesar Peklič (18 let), ki je na kolesu peljal svojega mlajšega brata Milana (13 let). Zaradi nepravilnega umikanja drug drugemu je prišlo do medsebojnega trčenja, pri čemer je kolesar zadel v desni sprednji blatnik avtomobila. Trčenje je bilo tako silovito, da je kolo vrglo s cestišča na bližnji travni cestišča iz Majšperka, dobil zlom noge in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico. Po nesreči je bilo kolo popolnoma uničeno, na avtomobilu pa nastala škoda za okrog 1000 dinarjev. Udeležena prometne nesreče nista kazala znakov vinjenosti.

-F K-

ZAPELJAL JE V JAREK

V vasi Grabe pri Središču ob Dravi se je 4. junija pripetila prometna nesreča zaradi vinjenosti voznika.

Voznik osebnega avtomobila Franc Balič, delavec, zaposlen pri gradbenem podjetju GRADIS v Mariboru, doma iz Nedeljšča je peljal po cesti iz Ormoža proti Središču. V Grabah je zapeljal na desni rob vozišča in po nekaj metrih voznik zdrsnil v pol metra globok obcestni jarek. Telesnih poškodb ni bilo. Materialna škoda pa znaša 4000 dinarjev. Pri preizkusu vinjenosti z alkotestom je ta pozelenel čez polovico.

jr

IZSLEDILI SO VOZNIKA

28. maja 1971 je voznik osebnega avtomobila, reg. št. MB 394-37 Jože Senkuš (47 let) iz Zagrebske 51 v Ptuj na isti cesti podrl s svojim avtomobilom Rozalijo Junger iz Ljubstave 22. Senkuš je poškodovanko zadel s prednjim delom avtomobila in jo zbil po cestišču, ker se je baje izognil nasproti vozečemu avtomobilu. Poškodovanko je prepeljal po nesreči v ptujsko bolnišnico, vendar nesreče ni prijavil. Šele pozneje so ga delavci PM Ptuj izsledili

li in zoper njega se sodišče uvedlo kazenski postopek. Pripominjamo, da je to že drugi primer s pobegom istega voznika, odnosno voznik že drugič ni prijavil nesreče, da bi se tako izognil nadaljnemu postopku. Primer obravnava občinski javni tožilec v Ptuj.

-FK-

ZANETIL POŽAR

V soboto, 12. junija, je ob 13.15 izbruhnil požar v stanovanjski hiši Marije Kureš v Sakušaku 56 pri Juršičih.

Zgradba, ki je bila pokrita s slamo, je zgorela do tal, prav tako je pogorelo tudi gospodarsko poslopje, ki je bilo povezano z zgradbo, v kateri je izbruhnil požar. Škoda je okrog 50.000 dinarjev. Uradno je bilo ugotovljeno, da je požar zanetil dvindvajsetletni Stefan Zavec iz Hrastja 8 pri Celju. Zavec je dejanje po aretaciji priznal in dodal, da je požar podtaknil iz maščevanja. Zavec je po aretaciji bil pridržan, pozneje pa poslan v Maribor po nalogu okrožnega sodnika. Po uradnih ugotovitvah naj bi bil osumljenec pod vplivom alkohola.

-FK-

NAJVEČJI HOTEL V EVROPI

Leta 1917 se je Madrid po našal z največjim hotelom v Evropi. Sedaj si je prvenstvo zopet priboril nazaj. Decembra lani je hotelir Melia povabil na otvoritveni banket svojega novega hotela Melia Castilla kar 10.000 ljudi; postregli so vsem hkrati v enem samem prostoru — v hotelški kongresni dvorani, ki je brez strebrov! Hotel ima tisoč sob, zgradili pa so ga Španci sami (njegovega slavnega prednika so gradili Belgijci).

Hotelir Melia ima četrto največjo potovalno agencijo na svetu. Stari lisjak je obogatel leta 1947, ko je z odsluženimi vojaškimi bolniškimi avtomobili prevažal begunce. Danes ima njegova družba sto luksuznih avtobusov, petsto navadnih turističnih avtobusov in dvajset hotelov. Graditi pa mislijo še v Parizu, Bruslju in Londonu, medtem ko v Mexiku, v Kaliforniji in še ponekod drugod že rastejo zdarski odri.

Tudi naši turistični delavci bi si lahko prebrali sporočilo hotelirja Melie, ki ga je med bojem za finančna sredstva in druge ugodnosti poslal španski vlad: »Hotel pride pred turistom in ga mami. Pravega turista sevd, tistega, ki pusti pri nas devize.«

Zdravnik je stopil iz bolniške sobe.

»Ali je zelo hujo, gospod zdravnik?« prestrašeno vpraša mlada žena.

»No, da.« meni zdravnik, »dajte mu najprej te tablete, nato pa si kupite po možnosti čimprej, kuharsko knjigo.«

Smo se odrekli načrtom za bodoči zdravstveni dom na Potrčevi cesti v Ptuj?

Po urbanističnem planu Ptuj naj bi bil bodoči zdravstveni center v Ptuj na Potrčevi cesti, kjer bi razširili objekte bolnišnice in med sedanjim otroškim vrteem in bolnišnico zgradili sodobno funkcionalen zdravstveni dom. Zaradi finančnih težav bi ta plan izpolnil še čez leta.

Ker manjkajo zdravstvenemu domu za njegovo delo nujno novi prostori, so se sami zdravstveni delavci odločili za začasno rešitev, za prizidek k sedanjemu zdravstvenemu domu, za kar pa je potrebno precej denarnih sredstev. Vprašujemo se, zakaj vlagati denar za gradnjo prizidka ob sedanjem funkcionalno zelo neprimernem kraju, to je ob izredno frekventnem prometnem cestnem križišču in v bližini železniške proge, ter daleč od bolnišnice, s katero je po svoji funkciji povezan?

Vprašujemo se, ali ne bi kazalo nameravani dozidek ob zdravstvenem domu, s korekturami v načrtu, raje zgraditi kot samostojno stavbo že ob Potrčevi cesti, in tako opustiti tudi drago in zato neracionalno misel o financiranju centralne kurjave v sedanjem zdravstvenem domu? Tako bi morda s prodajo sedanje stavbe zdravstvenega doma, zgrajene za stanovanjske namene, dobili spet nekaj sredstev (poleg posojila, prispevka občanov itd.) za nadaljnjo gradnjo primerne zdravstvenega doma na primernem, že določenem kraju? Tako bi morda gradnja kompletnega doma potekla v treh fazah.

Ali ni sedanji načrt prizidka, v katerem bi bile tudi garaže za reševalno postajo, predrag? Ali ne bi raje stale montažne garaže

ločeno in bi se denar, ki bi ga s tem pridobili, uporabil za prostore v ambulantno zdravstvene namene?

Nujno je dobro premisliti, predno vlagamo velika denarna sredstva za gradnjo provizornih rešitev v našem zdravstvu! Nikakor ne bi smeli odstopiti od dobrega načrta za gradnjo vseh zdravstvenih ustanov v primernej bližini na Potrčevi cesti!

Vsa sodobna mesta in druga naselja načrtujejo zdravstvene centre, to je gradnjo zdravstvenih ustanov v primernej bližini, kar služi koristno tudi v primeru zaznamovanja takih središč v primeru vojne katastrofe, zato naj bodo oddaljeni od najpomembnejših prometnih žil.

Če se bomo podali v gradnjo dozidka ob sedanjem zdravstvenem domu, pa čeprav mislimo le na začasno rešitev in nato na prodajo obeh objektov, starega doma in dozidka, se bomo za dolgo odmaknili od naše poglavitne naloge, skrbeti, da čimprej, pa čeprav postopoma, zgradimo zdravstveni dom na mestu, ki mu je pravilno dodeljen ob Potrčevi cesti!

FICO V MOPEDISTA

V petek, 11. junija sta trčila na cesti v Veliki Nedelji osebni avto fiat 750, ki ga je vozil Anton Čuš iz Ptujja, Jadranska 17 in mopedist Anton Hrčič iz Vičane 36. Voznik fička je vozil proti Ptujju, ko mu je pripeljal pred avto s stranske ceste mopedist in mu zaprl pot. Trčenje je bilo neizbežno in fiček je zbil mopedista s popolnoma novim mopedom po cesti. Na srečo je nastala le materialna škoda (približno 2000 din). Voznik mopeda je vozil brez vozniškega dovoljenja. V. Pajek

AVTO MOTO DRUŠTVO SLOVENSKA BISTRICA

PRIREDI
V NEDELJO, DNE 20. JUNIJA 1971, OB 15. URI
V MESTNEM PARKU VELIKO

TOMBOLO

GLAVNI DOBITKI:
OSEBNI AVTO ZASTAVA 750
2 MOPEDA — DVOSEDEŽNA
PRALNI STROJ
VELOSOLEX — MOPED
ŠIVALNI STROJ
3 PONY — KOLESA
IN 300 MANJSIH DOBITKOV
TOMBOLSKA KARTA VELJA 5.— DIN
V PRIMERU SLABEGA VREMENA BO TOMBOLA
NASLEDNJO LEPO NEDELJO

Koristni nasveti

■ Preden pričnete čistiti štedilnik na drva, si namažite suhe roke z navlaženim milom. Tudi z nohti vtisnite v milo, da izpolnite praznino med vrhovi in nohti. Po končanem delu boste z lahkoto odpravili umazanijo in saje z rok, ko jih boste umivali z navadno toplo vodo in milom.

■ Če nimate pri roki žlice za obuvanje čevljev, si lahko pomagata z zviti papirjem ali z navadnim robcem. Toda pazite, da en konec robca ali papirja vtaknete pred obuvanjem v čevlje.

■ Stare najlonske nogavice moremo uporabiti tudi za polnjenje dekorativnih blazin. Nogavice operite, posušite in jih zrežite na drobne kose, potem pa z njimi natičite pisano blazino. Perete jo lahko brez težav skupaj z napolnjeno maso.

■ Pri barvanju vrat in drugih kosov pohištva denite v mastno barvo sok ene limone. Tako boste preprečili

PTICE, MEDNARODNI SEJALCI?

Do nedavnega je veljalo mnenje, ptice ne igrajo pomembne vloge pri razširjanju nekaterih vrst rastlinja po širših območjih našega planeta. Strokovnjaki so trdili, da semena ostanejo le od 2 do 11 ur v ptičjem prebavnem traktu, kar je vsekakor prekratko čas, da bi ptica med tem preletela večjo razdaljo.

Novi poskusi pa so dokazali, da lahko semena ostanejo v ptičjem telesu do 340 ur, ne da bi izgubila sposobnost kalitve, ko jih ptica izloči. Ta čas pa seveda povsem zadošča, da ptica medtem preleti goré in morja. Zaključek ameriške revije Science: domnevati smemo, da so ptice igrale pomembno vlogo pri prenašanju semen z enega konca Zemlje na drugega.

LETA 2000 BODO LJUDJE OGLUŠELI

Kot poročajo iz Zeneve, bodo že leta 2000 vsi ljudje, ki prebivajo v velikih mestih na svetu, popolnoma oglušeli, če se bo hrup, ki ga povzročajo številni avtomobili, letala in drugi stroji, še naprej tako stopnjeval. Do te, lahko bi dejali za človeštvo katastrofalne ugotovitve, je prišla mednarodna standardizacijska organizacija (ISO) v Zenevi.

Najbolj prizadeti so sedaj Američani. Po navedbah te organizacije poraste hrup v velikih mestih letno za en decibel. To zadostuje, da bodo ljudje v starosti do 30 let povsem oglušeli, če ne bodo poskrbeli za ustrezne dušilce zvoka oziroma ropota, ki ga povzroča moderna civilizacija. **fh**

naval mušic na sveže prepleškan les.

■ Gumbi na moških srajcah bodo ostali cel, tudi če boste prali v pralnem stroju. Toda pred pranjem obrnite srajco na narobno stran in zapnite vse gumbe.

■ Preden tretje orehe, jih čez noč namakajte v malo oslajeni vodi. Tako boste lažje izluščili cela jedra.

■ Sveže madeže od sadja boste najlažje očistili s surovim mlekom. Blago z madežem namakajte 1 uro v mleku, nato pa ga operite v blagi raztopini detergenta.

■ Cvetje bo ostalo dalj časa sveže v vazi, če konec peciljev držimo nad plamenom tako dolgo, da potemne.

■ Mehko kuhana jajca lahko ponovno segrejem, če jih nekaj minut damo v vročo vodo.

■ Zavese iz plastične mase smemo pribiti le z okroglimi žebli. Žebli z robovi namreč radi raztrgajo polivinil ali najlon. Zgornji rob zaves okrepimo lahko tudi s ce-

TA NAS PA JE POTEGNIL

Mislim na modnega krojača iz Jadranske ulice v Ptujju. Mnogi ga iščemo vsak dan, toda vedno na njegovih vratih lahko preberemo le te besede: »Sel sem domov, delati začnem v torek!« Kdaj bo prišel ta torek, ne vem jaz niti kdo drugi.

Razen tega se je zvedelo, da je sploh odšel iz Ptujja. S takšnim »delom« kot ga je tukaj opravljal, se res ni mogel preživljati.

Vprašanje pa je, kako bomo dobili mi lahkoverneži, ki smo mu zaupali, nazaj svoje blago.

Kino tudi v Šmartnem na Pohorju

Smartno na Pohorju je hribovit predel bistrške občine z okrog 1450 prebivalci. Do letošnje pomladi ta predel ni imel kinematografa, sedaj pa imajo prebivalci možnost po zaslugi mladih, agilnih članov prosvetnega društva gledati v kraju samem primerne filme. V ta namen so si sposodili kinoaparaturu, filme pa jih posreduje TIS Slovenska Bistrica.

Seveda so v tem pogledu težave, ker morajo vsakokrat v te namene preurejati eno izmed učilnic tamkajšnje šole. Vse to jih usmerja k temu, da se zavzemajo za zgraditev posebne prosvetne dvorane v okviru gasilskega

lofanastim trakom.

■ Če se vam zdi, da meso že malo smrdi, ga denite v razredčen kamilični čaj in ga pustite v njem 10 minut. Nato operite meso v hladni vodi. Če se vonj še ni izgubil, postopek ponovite.

■ Celo termovka lahko počí, če vanjo nalivamo prevročo tekočino. Kako bomo to preprečili? Preden termovko napolnimo, jo za nekaj časa držimo nad soparo.

■ Pretirano stepanje preprogam škoduje. Zato preprogo očistimo večkrat samo s sirkovim omelom. Pod preprogo pa pometamo in pobrišemo s suho krpo.

■ Kako preprečimo, da sir ne postane plesniv? V posodo, v kateri hranimo sir, položimo tudi kosček sladkorja, pa se plesen ne bo pojavila.

■ Enkrat tedensko vlijte v kuhinjski vodovod velik lonec vrele vode, v kateri ste raztopile nekaj pralnega praška.

NAPAČNO PREHITEVANJE

Na ljutomerski cesti v Ormožu se je pripetila prometna nesreča zaradi neprijetnega prehitevanja.

Voznik osebnega avtomobila Vladimir Stučl, zaposlen v EMO Celje, je v križišču prehiteval tovornjak s prikolico. Takrat je iz nasprotni smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Soko, učitelj iz Vidma pri Ptujju. Pri trčenju je sopolica Anica Stučl bila lažje telesno poškodovana in so jo odpeljali v Zdravstveni dom Ormož.

Materialna škoda na obeh vozilih znaša 20.000 dinarjev. **jr**

doma, ki bi, razen za potrebe kina, služila tudi drugim kulturno-prosvetnim potrebam. To območje namreč v veliki meri mladina zapušča in odhaja drugam, večkrat z izgovorom, da v kraju ni kulturnega razvedrila. Z zgraditvijo prosvetne dvorane bi pomagali mladim ljudem, da bi v njem našli v kulturno-prosvetnem delovanju svoje interese.

Vsekakor bo v kraju treba precej sloge in pripravljenosti za sodelovanje vseh, da bi kraj čim prej dobil prosvetno dvorano in mladi ljudje svoj prostor za kulturno življenje. **PR**

Med tistimi, ki slavijo zlati jubilej, sta tudi Marija in Ivan Klajderič iz Ritoznoja pri Slovenski Bistrici

VESELIH PETDESET LET POD VINSKIMI GORICAMI

Povsod pod vinskimi goricami prebivajo veseli ljudje, če pa raste takoj za domom tako priznana kapljica kot je Ritoznojčan, potem je seveda še bolj veselo. Obiskali smo Marijo in Ivana Klajderiča, ki sta na bistriškem matičnem uradu po petdesetih letih še enkrat potrdila svojo pripadnost zakonski zvezi. Reči moramo, da smo v Ritoznoju preživeli veselo popoldne, za kar

skega cesarja. Ze prvo svetovne vojne so dvalj letnega mladeniča poslali nabor v Celje, nedolgo tem pa se je uril za vojščaka na Vrhniki. Pot bojišča potem seveda ni la dolga. S poljskimi vojno je moral mahnuti v Galicijo, dodal pa je še, da je ruskega mraza dodob naučil. Dolge vojniške kare ravno ni dosegel, kar znašel se je med ujetni

Na matičnem uradu

sta seveda poskrbela zlati ženin in nevesta.

Klajderičeve pravzaprav niti ni tako lahko najti, kajti v tistih krajih jih je več. Potrebno je vedeti, da iščete tiste iz »štoka«, pa problemov ni več. Slavljenca smo zalotili pred hišo, pogovor pa je prav gotovo potekal o rečeh, ki jih lahko slišimo ob vsaki kmečki hiši. Potem smo ob specialiteti iz tunke in domačem jabolčniku skupno obudili spomine na njuna minula leta. »Zlata« nevesta Marija pa še prej ni pozabila povedati, kako pozorni so na občini, ko so jima pripravili tako lepo darilo, pa tudi predsednik občine je čisto v redu fant, tako da si tega človek skoraj ne bi predstavljala.

Oba sta bila rojena leta 1894, Ivan pri Sv. Barbari, Marija pa na Prihovi. Našla sta se v Ritoznoju, pa kaj bi o tem, ko je že tako daleč. Z ženinom Ivanom sva se zapletla v pogovor o časih, ko je služil avstroogr-

zato pa je od takrat napravil veliko potoval. Najprej dva meseca preživel v Moskvi, kjer se je zdravil tifusom, potem pa so ga »popeljali na izlet« v daleč ni Taškent. V taborišče strpali nad 30.000 ujetnikov. Mnogi izmed njih pa so našli na vroče prav z velikim mrzom. V bojazni, da ne tifus zavladal tudi v Taškentu, so jih spet natovorili na vagone in končno je postal v bližini Rige, kjer jih tudi »osvobodili«. Seveda je bil povratek domov tudi zanimiv, vojaška »kasa« pa je šele pričela delovati, zato se je kaj kma znašel med Maistrovimi boji na Koroškem. No ja, če pa so le bili...

Potem je začel svojo vinarstvo pot, kjer je pravzaprav dosegel »višjo« mesto, saj je bil nadviničar. Z drugo vojno pa so seveda pršli drugi časi. Z ženo sta vključila v zadrugo, z agrarno reformo pa sta dobila še in nekaj zemlje, kjer danes prebivata. V pokojni odromal leta 1954 in hudi mušna pripomba, da bo s cialno kar dobro izkoristiti je bila celo na mestu. 115 dinarjev pokojnine dobiv s tem denarjem pa sta z ženo zadovoljna, saj mnog stvari pridelata še doma.

Porekli smo še besedo prihajajočem bisernem slavlju, potem pa smo pustili Marijo in Ivana pod vinogradom, ki jima je delal družbo večji del njunega življenja. **D. Utenkar**

Obisk v Mariboru bo kronan z uspehom, če boste obiskali

blagovnico

KUIR

GLAVNI TRG

zarja

TRGOVSKO PODJETJE
MARIBOR, SLOMSKOY TRG 6

Vaše zdravje

Kako zadržati pre-zgodnje staranje?

„Giblji se, delaj, zmerno jej, ne pij, ne kadí preveč, pa boš dočakal visoko in vedro, prav nič nadležno starost!“ V tak nasvet bi lahko strnili vsebino poročila, ki ga je o zdravstvenem varstvu starejših ljudi in o preprečevanju pre-zgodnjega staranja objavila Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). Sestavljeno je na podlagi gradiva, ki so ga pripravili strokovnjaki iz 20 evropskih dežel, nanaša pa se na tri starostne skupine: v prvi so »ljudje srednjih let« (45—49), v drugi »starejši letniki« (60—74), v tretji pa »stari ljudje« (75 let in čez). Tiste nad 90 let bi bilo treba po mnenju strokovnjakov WHO uvrstiti v skupino »zelo starih ljudi«.

Prezgodnje staranje je delo- ali splošno pospešen proces, kaže pa se v tem, da človek prečasnó dobi značilne posebe starostne skupine, v katero še ne sodi po svojih letih.

Po kakšnih merilih ugotavljajo biološko starost? Poskusi in postopkov je nad sto, pri izbiranju podatkov za stanja prebivalstva upoštevamo splošno sliko zdravstvenega stanja le nekateri. Med znaki starosti so naslednji čimtelji: tesna drža in hoja, gube na obrazu, osivelost las, sluh in obnove. Na podlagi teh podatkov je mogoče vsaj približno ugotoviti, koliko se funkcionalno in organsko stanje do- živelega človeka sklada z njegovo koledarsko starostjo, se pravi, ali je v resnici ali sta- rejši, kot bi sodili po njegovih letih. Med čimtelji, ki vplivajo na stanje, omenjajo izvedenci predvsem fizično aktivnost, delo, hrano in alkohol. Fizična aktivnost je nujna za ljudi vseh starosti, seveda pa mora biti njen obseg prilago- jen sposobnosti in možnostim vsakega posameznika. Po podatkih sovjetskih strokovnja- kov si človek z njo ohrani funkcionalno zmogljivost, sta- rejšim ljudem pa gibanje in delo krepija prilagoditveni me- hanizem in izboljšujeta delo- vo sposobnost.

Kdor redno dela — pravijo

strokovnjaki — ima neke vr- ste obrazec trajne dinamike, to pa v njem oblikuje zado- voljstvo in mu daje zadošče- nje. Seveda se mora dejavnost skladati z možnostmi starejše- ga človeka, za katerega je ze- lo važno, da postopno zmanj- šuje obseg in ritem svojega dela. V tej zvezi je v poročilu WHO posebej poudarjen »ko- njček«, ki naj bi ga imel vsakdo že prej in nasploh zla- sti tisti čas, ko oddide v po- kolo.

Starejšim ljudem priporo- čajo izvedenci WHO dobro hrano, ki po količini seveda ne more biti enaka hrani mlaj- dih ljudi. Razen ustreznih ka- lorij so za starejše še poseb- nega pomena vitamini in mi- nerali. Kakor so ugotovili strokovnjaki na več zborova- njih, se na starejših ljudeh — tudi pri tistih, ki imajo mož- nost za najboljše prehrano — dokaj pogosto kažejo zname- nja nedohranjenosti, včasih zaradi težav z zobmi ali s pre- bavo, pa tudi zato, ker ti lju- dje živijo zase, prepuščeni sa- mi sebi.

Alkohol je med poglavitnimi krivci oziroma povzročitelji hitrejšega staranja živčevja. Kajenje pospešuje pljučne bo- lezni in koronarno sklerozo, določena nevarnost pa se skriva za starejše in stare ljudi tudi v najrazličnejših zdravil- nih, zlasti če jih jemljejo brez zdravniškega nadzorstva.

Gradbeno podjetje »OGRAD« Ormož, Kolodvorska ul. 7

razpisuje prosta učna mesta učencev v gospodarstvu v gradbeni stroki za poklic zidar ali tesar. Kandidati, ki se potegujejo za prosta učna mesta, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti morajo končano osemletko
- starost do 18 let
- morajo biti zdravstveno sposobni za oprav- ljanje dela za poklic zidar ali tesar.

Kandidati morajo predložiti upravi podjetja na- slednjo dokumentacijo:

- vlogo (prošnjo) brez takse
- šolsko spričevalo o končani osemletki
- zdravniško spričevalo.

Razpis velja do 30. junija 1971.

Ob načrtih nekega beogradskega podjetja, da bo priredilo bikoborbo

Kaj je in kako poteka bikoborba?

To je ceremonija, ko nastopajoči več kot dve uri mučijo in dokončno ubijajo pol ducata bikov. Arena ni igrišče, pač pa klavnica. Nastopajoči niso športniki — igralci — idoli, pač pa mesarji in klavci, ki biko v are- ni počasi ubijajo.

Pravila za živali: vsak bik mora biti težak ca. 450 kilo- gramov, star tri do štiri leta, popolnoma črne kože. To so posebej rejeni biki. Rejci bikov so v Španiji najboga- tejši ljudje. Turistom prire- jajo tudi male corride (bi- koborbe), v kateri lahko sam turist nastopa kot matador, ki se bori proti staremu o- nemoglemu biku, ki mu pred tem odžagajo rogove, nema- lokrat do živega, s čimer bi- ku povzročijo hude boleči- ne.

Začetek bikoborbe: začete- tek bikoborb pozdravi pred- sednik mesta, nato sledi obhod nastopajočih na ko- njih v črnih pa tudi raz- košnih barvnih kostumih, odvisno pač, kakšno vlogo igra kateri izmed nastopajo- čih pri klanju živali. Trombe najavljajo začetek in ko predsednik mesta, kjer je bikoborba, vrže v areno ključ ograde, spuste bika na prizorišče. Prvi bik prihaja iz temne globoke ograde in se ustavi oslepljen od žgoče- ga sonca na pesku arene. Poseben igralec bika zvabi na sredino, pojavijo se pi- kadorji na konjih, ki raz- mesarijo s posebno leseno palico, na katere koncu so po tri do štiri jeklena kot britev ostra rezila, dolga pa po 13 cm, bikove mišice na vratu in plečih ter preseka- jo žile, iz katerih prične briz- gati kri na vse strani. Vse to traja seveda precej časa. Bik se v bolečinah zapodi v ko- nja, vendar ga ne rani, ker se mu pikador s konjem spretno umakne. Zato je pi- kador na konju docela na varnem. Njegova naloga je, da biku čimprej zasadi do- ločeno število banderilosov v hrbet. Z vsó močjo ta po- rine bodalo v bikovo me- so, iz katerega brizga kri na vse strani in žival utruje- na od bolečin in beganja po areni povesi glavo in se po- skuša umakniti. Dostikrat zaradi ponosenčenih ubodov v druge dele telesa biku steče še več krvi. Kri bru- ha iz gobca, in nosnice pa tudi iz ušes ter mu zaliva oči, da ne vidi dosti okrog sebe — temu pravijo CARI- OCCA. Klanje se nadaljuje, kajti bik mora obležati v areni. Ošiljena rezila kot britev spet režejo nove ra-

ne ali pa stare še bolj raz- mesarijo. Bik trpi neznosne muke. Perce, pomešane s krvjo bruhajo iz gobca, kle- ca na prednje noge, se spet dvigne, levi sapo. Tedaj še- le nastopi toreador, z vero- niko (velika rdeča ruta) tik do bika, da se le ta z zad- njimi močmi postavi na no- ge. Gledata si iz oči v oči. Žival vsa razmesarjena in okrvavljena pričakuje od človeka pomoči, vendar do- živi nasprotno. Ta »idol«, ta »mojster« klanja zadaja bi- ku vedno nove in nove rate. Naloga toreadorja je, da bi- ka čimdalje mori.

V tem času matador za o- grajo opazuje bika, ki ga bo naposled ubil. Studira nje- gove kretnje, njegova šibka mesta, načine reakcije. O- glasi se »predsmrtni marš« za bika, ki je ves krvav klecnil v miake krvi. God- ba zaigra »Valencio«. Žival

še živi. Gmota krvavečega mesa čaka na tako imeno- vani »trenutek resnice«, vendar to ni trenutek kot mislijo in pričakujejo gledalci. »Tre- nutek« traja 20 minut. Kot »post festum« umorjenemu biku omotajo robove z vrvjo, nato ga odvedejo iz arene. Ko očistijo kri, sledi nastop in obhod nastopajočih. Zma- govalcu poklonijo odrezano bikovo uho, ta pa ga vrže množici na tribuni.

Bikom pred pričetkom corride več kot dve uri me- čorje na gobec vreče s pe- skom, težke po ca. 20 kilo- gramov. Namen tega je, da bi živalim opešale mišice na vratu zato, da med bikobor- bo ne bi dvigale glave. Španci pravijo, da ni prave corride, če v areni ne oble- ži vsaj šest bikov. To se pravi, da je arena prava klavnica, toreador in številni njegovi pomočniki pa niso športniki, ampak klavci.

Razumljivo je, da s takimi nekulturnimi prireditva- mi ne stopamo naprej po poti napredka, vračamo se nazaj v stari vek. Corrida je ena najbolj surovih pri- reditev na svetu, na kateri si krvi željni gledalci daje- jo duška in zadovoljujejo svoja najnižkotnejša nag- njenja.

F. H.

DOBRA VOLJA — UČINKOVITO ZDRAVILO

Znano je, da pesem, vese- lje in duhoviti razgovori vplivajo na razpoloženje bo- lnika, posledica tega pa je, da se tudi bolje počuti.

Kadar se človek veseli, se življenjski procesi v njego- vem telesu hitreje odvijajo. Velikega pomena pri vsem tem pa je stanje živčnega si- stema, zato vse to, kar ga krepi, pomaga tudi v borbi proti boleznim.

Ko so raziskovali vzroke dolgega življenja, so skoraj pri vseh stoletnikih ugotovi- li, da so bili ti ljudje iz- redno vesele narave, da so imeli veliko smisla za hu- mor in da so vsi ljubili do- bre šale.

Prav nasprotni pojavi pa se kažejo pri slabem razpolo- ženju. Kadar se človek raz- burja, če je zaskrbljen ali zagrenjen, nastopijo v mož- ganski skorji močnje in po- tek krvnega obtoka je ob- remenjen. Dihanje postaja površno, puls manj ritmičen, poslabša se tudi razpolože- nje in človek se začneja sla- bo počutiti. Pod dolgotraj- nim vplivom takih negativ- nih čustev se lahko razvije- jo celo nekatere bolezni — kot povišan krvni pritisk, angina pektoris, srčni in- farkt, težka živčna obole- nja.

Čustva so posledica živ- ljenjskih okoliščin, toda raz- lični ljudje nanje različno vplivajo. Poznamo na stot-

ne primerov, ki to dokazuje- jo. Popolnoma enake težave in situacije so ljudje dobre volje zlahka razrešili, neod- ločni in čemerni pa so po- tegnili kratko.

Zdravniki so že pred dav- nim časom ugotovili, da gim- nastika in fizične vaje odli- čno vplivajo na razpolo- ženje bolnika, kajti prepre- čujejo mu, da bi se prepu- stili boleznim. Zato v moderni medicini to dejstvo uporab- ljajo kot eno pomembnih »zdravilnih sredstev«.

Če ljudje mislijo samo na svojo bolezen, postanejo za- skrbljeni in zagrenjeni. To jim zdravje še poslabša. Za- to mora zdravnik bolnika še pomiriti, mu vzbuditi zau- panje, dobro voljo in vedro razpoloženje. Pri tej nalogi ima seveda zdravnik težko nalogo, saj mora pri razgo- voru z občutljivim pacien- tom paziti na vsako svojo besedo.

TEDNIK, vaš list

Ljudje, ljudje - preveč ljudi

Učene glave se bodo kajpak, dokler bo stal svet, zagrizeno prepirale, kje je resnica: ali je ljudi preveč ali pa je treba pljuniti v dlani in pridelati več hrane.

Resnica je tako preprosta, da jo razume vsakdo — brez učenih razprav. Povečanje pridelka je težaven, dolgotrajen, drag in marsikdaj tvegan proces. Glede naraščanja prebivalstva pa je najbolje, če povzamemo sicer malce cinično pripombo iz zaključka slovitih knjige »The Population Bomb« dr. Paula R. Erlicha, profesorja na univerzi v Stanfordu in avtorja več kot 70 znanstvenih razprav in več knjig o populacijski biologiji: »Na žalost lahko ljudje v ogromnih količinah proizvajajo nekvalificirano delovno silo, ki še uživa pri delu.

Ljudje se zares neznansko podjetno razmnožujejo. Poglejmo nekaj statističnih podatkov iz raznih virov, ki govorijo o številu ljudi na vsej Zemlji:

Leto	Prebivalcev
1800	880.000.000
1850	1.070.000.000
1900	1.720.000.000
1930	2.000.000.000
1950	2.410.000.000
1966	3.400.000.000
1970	4.000.000.000 pribl.
1985	4.500.000.000 pribl.
2000	7,4—8,0 milijard

Primerjava s plazom ali eksplozijo sploh ni pretirana. V sivi prazgodovini je trajalo milijon let, da se je prebivalstvo podvojilo. V obdobju od leta 6000 pred našim štetjem do leta 1650 se je prebivalstvo podvojilo na vsakih 1000 let. Za naslednjo podvojitve je bilo

treba le še 200 let. Potem se je prebivalstvo podvojilo že v 80 letih (1850—1930) in nato že v 40 letih (1930—1970) medtem ko nam naslednjo podvojitve obetajo že v naslednjih 30 letih.

Položaj še bolj zastruje dejstvo, da nastaja prirastek predvsem v deželah v razvoju. Po podatkih FAO se v nerazvitih deželah prebivalstvo podvoji v 20 do 35 letih. V razvitih deželah traja podvojitve 50 do 200 let (v Jugoslaviji približno 50 let).

Sedaj je popolnoma jasno, odkod nove stotine milijonov prebivalcev na našem planetu, obsojene že v naprej na lakoto. Se Jugoslovani se precej hitro množimo — kar premislimo, kako bi bilo; če bi se prebivalstvo pri nas podvojilo na vsakih 20 let; ducat gospodarskih reform in ducat stabilizacijskih ukrepov nas ne bi spravili na zeleno vejo!

Prebivalstvo nerazvitih dežel se neverjetno hitro množi. Po statistikah FAO je leta 1956 živelo v nerazvitih deželah 1,5 milijarde ljudi, medtem ko jih bo leta 1985 že vsaj 1 milijarda več. Kar 85 odst. vseh otrok, ki so se ali pa se bodo rodili v obdobju 1965 do 1985, bo v »revnih« deželah. Leta 1985 bo treba na svetu za 80 odst. več hrane kot 1962, kar pomeni letno povečanje za 3,9 odst., medtem ko je bil porast v proizvodnji hrane v nerazvitih deželah od 1956 do 1966 samo 2,7 odst. letno.

Ljudi je torej preveč. V revnih deželah se množijo vedno hitreje in do časa, ko bo tam mogoče uveljaviti učinkovito kontrolo rojstev, bo minilo mnogo več let, kot do velike lakote.

Zgrozimo se: kaj bo, če pojde tako naprej. Odgovor je z matematično neprizadetostjo izračunal J. H. Franklin, britanski fizik. Če se bo še 900 let rast prebivalstva na zemlji nadaljevala tako kot doslej, bo takrat na našem planetu 60.000.000.000.000 (šestdeset milijonov milijard) ljudi ali okroglo 8 na vsak kvadratni meter površine, vključno s površino morja. Da bi zagotovili vsakemu 2,5 do 3,0 kv. metra površine bi morali vso zemljo pokriti z 2000-nadstropno stavbo!

Ljudje seveda razvijajo toploto in ko bi jih bilo na zemlji milijardo milijard, bi imela gornja površina vse zemlje pokrivačo stavbo z nekaj tisoč nadstropji: že temperaturo, pri kateri se tali ledo — pravi J. H. Franklin.

To je seveda nedosegljiv,

čeprav poučen nemišlel.

Utrne pa se nam druga misel — razumljiva v času začetnih prodorov v vesolje. Človek naj kolonizira bližnje planete!

Tudi to je izračunal britanski fizik. Prirastek 50 let bi zadoščal, da človek enako gosto naseli poleg Zemlje še Venero, Merkur, Mars, Luno in še Saturn in Jupiter za nameček.

Seveda pa vse to ni mogoče. Rešitev ni v vesolju temveč na Zemlji — je pa

neznansko nujna, saj vsesplošna lakota le še ali 20 let pred nami.

Papež Pavel VI. je del Generalni skupščini Organizacije združenih narodov »Prizadevatj si morate, da bi povečali količino kruha tako da bi zadoščal za vsa človeštva.«

Imenitno — zavijajmo torej rokave in pljunimo v dlani in pridelajmo več hrane za pojedino življenje!

Toda, ali lahko pridelamo več hrane?

Iz vsebine »Naših zapiskov«

Zadnjič sem opisala, zakaj Naši zapiski — glasilo dijakov gimnazije Dušana Kvedra niso uspeli v tekmovalstvu za najvišjo novinarsko nagrado »Zlata ptica«, ki jo je podelila revija Mladina za najboljšo srednješolsko glasilo v Sloveniji. To je zaradi tega, ker je bil ocenjevalni kriterij — najboljši novinarski pristop je stil pisanja sestavkov. S tem pa ni rečeno, da je vsebina Naših zapiskov slaba. Nasprotno! Po vsebini in po resničnih problemih, ki jih zaznava mladina, pa se lahko meri s katerimkoli drugim glasilom srednjih šol v Sloveniji. Naj navedem kratko vsebino in sodelavce:

Uvodno besedo je napisala Ljuba Neudauer, ki obsega tudi kratek povzetek celotne vsebine. Članica uredniškega odbora Lidija Pešec je prispevala daljši sestavek »Med osnovno šolo in gimnazijo«, ki ga je popestrila s konkretnimi odgovori prvo-gimnazijcev na več vprašanj. Prispevala je tudi črtico »Skupaj sva našla srečo«. Prvi vtis pri učni uri je spretno opisala tudi Slavka Lipavšek.

O pomenu telesne vzgoje in o zastareli, neprimerni telovadnici naše gimnazije se je razpisal Dušan Kopušar. Kot pravo nasprotje temu, pa opisuje vadbo v moderni telovadnici Radovan Ačimovič, pod naslovom: »Kako sem začel s treningi«.

Vesna Čeh je napisala dva bolj literarna prispevka »Spomin na blede obraze«, z izrazito socialno temo in pretresljivim srečanjem z revščino. V drugem sestavku »Pot do novega sveta«, pa opisuje počutje mladega igralca, od prve bralne vaje v gledališču pa do premiere in do igralskega poklica.

»Pozabljeni svet« je dala naslov svojemu prispevku Milica Jezica, ki opisuje srhljiv primer številne družine v Halozah, kjer domuje alkohol. Marta Banič opisuje

razliko med Halozami, eni najrevnejših predelov Sloveniji in med razvito Gorenskjo. Na isto temo je napisal sestavek »Življenje Slovenskih goricah« dane tudi Vlado Horvat.

Socialna tema je tudi osnovni motiv obeh prispevkov Eme Klajderič. V prvem »Moje bridko poletje« opisuje kruto življenje dveh klice s podeželja, ki bi tako rada učila. Druga zgodba »Nedokončana pripoved« pa je vsa prepletena s spomini na dobro staro babico. »Današnji človek« je naslov prispevka Sonje Močnik, v katerem opisuje, kako se ljudje pehajo, uspejo, propadajo in hlastajo materialnim blagostanjem.

Vesna Rebernak s svojimi prispevki »Magnetizem med platnicami« približuje mladim svetovne klasike, s svojim težkim slogom redko ugajajo mladim bralecem.

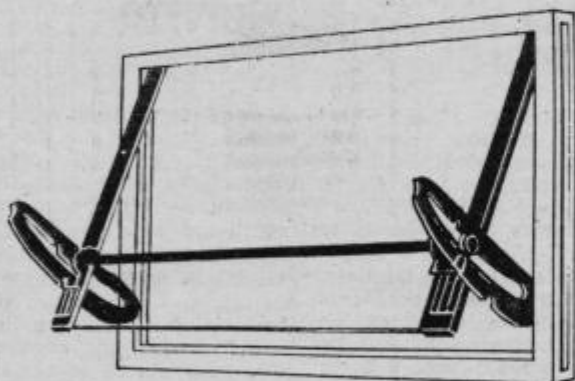
S smislom za duhovite Vekoslav Prejac opisuje dogodivščino s šolskega izleta pod naslovom »Kultura, pu in teran«. Omenim naj še prispevke »Srečanje«, »Danek pouka« in kroniko »Sede dni pred ekranom«, vendar se avtorji teh prispevkov so podpisali s polnim imenom.

Iz naštetega je razvidno, da je vsebina Naših zapiskov zelo raznolika in prav gotovo za vsakega bralca tudi zanimiva. S tem, da smo glasilo Naši zapiski zamenjali s svojimi kolegi iz srednjih šol tudi iz bogatih krajev Slovenije, smo tudi prispevali k temu, da nas bodo bolj seznanili s težkim življenjem naših vrstnikov v Halozah Slovenskih goricah.

Ob koncu je treba izreči priznanje našim mentorjem ali bolje povedano svetovalec prof. Heleni Podgoršekovi in prof. Matildi Hlupičevi, ki sta z nasveti pomagali tako pestri vsebini našega lista.

Jožica Fideršek,
I a razred gimnazije
Dušana Kvedra, Ptuj

BETON OSTANE BETON

BETONSKA OKNA INGRAD-ASSMANN

najbolj primerna za industrijske objekte, skladišča, GOSPODARSKA POSLOPJA, DELAVNICE, GARAZE IN HLEVE

- konstrukcija betonskih oken je enostavna in funkcionalna
- ne koordinirajo kot kovinska in niso občutljiva za vlago kot lesena
- uporabna za enojne zasteklitve
- okovje in vremensko obstojne kvalitetne mase
- lahko vgradljiva, enostavna za odpiranje
- cenejša od klasičnih

Okna lahko kupite v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom ali pri podjetju INGRAD Celje. Zahtevajte prospekte od

koncu školega leta

...koncu junija se konča leto. To je pomembno leto za starše. V tem času naj stariši obveščeni, kako njihov otrok napredoval in kakšen uspeh je dosegel. V tej situaciji morajo biti stariši trdni in se izogibati emotivnih reakcij, ampak če otrok ni uspel, potem je otrok dosegel svojo sposobnostim primeren uspeh. Če bi naj stariši dali manjše šole za napore, ki jih vložila, da je otrok napredoval. Če pa otrok ni dosegel pričakovanega uspeha, stariši nikakor ne smejo obdolževati šole ali učitelja, pa je mnogo boljše razpravljati se z njima, kako naj bi bil najboljši način premanjšanja nastale situacije ter pomagati otroku, da bo v naslednjem šolskem letu dosegel bolj popravljen stanje. Kakšnega otroka nikakor ne sme kaznovati ali ga ogovarjati s tem, da bi mu preprečili normalne pogoje, ki jih potrebuje vsak šolski otrok. Pač pa morajo s pomočjo učitelja in med učiteljskimi kolegi treba razpravljati o njih oziroma kako se bo v bodo-

če letil svojega šolskega dela, da ne bo imel ponovnih težav v šoli.

20 km na debelo muh

Vemo, da je plodnost nekaterih živali izredno velika — nikdar pa se ne potrudimo, da bi si o njej ustvarili prijemljivo predstavo. Takšnih računov, ki so na srečo le teorija, pa se je lotil ameriški raziskovalec dr. Wilbert.

Če bi se muhe na področju ZDA začele povsem neovirano množiti, bi v dveh letih pokrivalo celotno področje ZDA dobrih 20 km na debelo v neprekinjenem sloju. V nekaj mes. ima namreč sobna muha teoretično lahko 720 milijonov potomcev.

Za muhami se je dr. Wilbert lotil podgan. En sam podganji par bi mogel imeti v treh letih 253.000 potomcev, v desetih letih pa že dobrih 48 kvadrilijonov, točneje: 48.310.698.893.030.344.720 potomcev.

Pravimo »ploden kot zajklja« — in se motimo. Zajčji par more imeti v desetih letih kvečjemu 61 milijonov (!) potomcev. Vse drugačen rekord je riba jeseter, ki

zleže letno 2.000.000 jajčec — in to tudi 50 let zapored! Sicer pa zmore polenovka letno 4 milijone jajčec, krap 500.000 in slanik 50.000. Čebelja matica zleže dnevno 1000 jajčec, »kraljica« pri termiitih (mravlje) do 80.000.

Narava sama poskrbi, da preživijo le pičel drobec možnih živalskih življenj. Samo: ljudje smo zagotovo zelo počasni in skromni...

DAROVALCI KRVI

Darovalci iz Ptuja 18. maja

Marica Petek, Muršičeva 2, Slava Čuček, Slov. trg 6, Genovefa Ambrož, Stojnci 141, Anica Petrovič, Nova vas 48, Janez Lipavšek, Hajdoše 31, Janez Zorec, Jiršovci 66, Fanika Indžič, Lackova 8, Ivan Kozel, Rodni vrh 27, Pavla Kmetec, Štuki 28, Nežka Erjavec, Krčevina 133, Štanko Dolžič, Selska 22, Lizika Pomdrk, Mala vas 37, Zofka Poljšak, Zagreb, 80, Ivan Milošič, Podlehnik 50, Franc Kodrič, Stojnci 42, Franc Mlakar, Lancova vas 73, Ivan Cvetko, Ormož, Franc Emeršič, Spuhlja 60, Franc Emeršič, Baršlavci 24, Franc Medved, Kajuhova 20,

Franc Vidovič, Krčevina 102, Mirko Kotnik, Ljutomerska 18, Jakob Trafela, Ljubstava 44, Alojz Haladeja, Pobrežje 97, Janez Arnuš, Janež. vrh 11, Janez Potočnik, Placar 72, Vera Fidi, Pobrežje 169, Katarina Maroh, Lancova vas 77, Marija Jus, Lancova vas 61, Anica Murko, Kidričevo 33, Milan Kokot, Lovrečan 23, Helena Pajenk, Prešernova 5, Vili Pajenk, Prešernova 5, Jože Pajenk, Prešernova 5, Lov-

Darovalci iz Leskovca

renc Mlakar, Repišče 20, Stefan Oršič, Gruškovje 159, Terezija Ciglar, Mala Varnica 12, Berta Flajhar, Leskovec 6, Franc Zavec, Skorišnjak 2, Kristina Milošič, Repišče 46, Marija Kozel, Vel. Varnica 63, Liza Vidovič, Mala Varnica 15, Jožica Topolovec, Vel. Varnica 17, Lizika Milošič Vel. Varnica 98, Ana Krajnc, Vel. Varnica 84, Ana Petrovič, Gruškovje 148.

OSEBNA KRONIKA

RODILE SO:

Cvetljana Kostanjevec, Nova vas 92 — Borisa; Ana Gornilšek, Gorišnica 3 — Ksenijo; Marija Rajter, Moravci

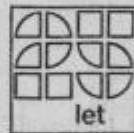
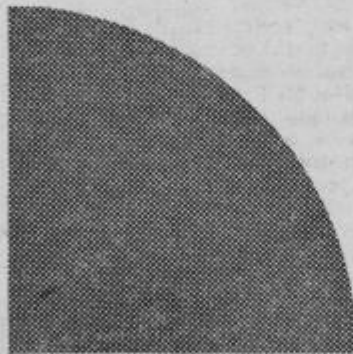
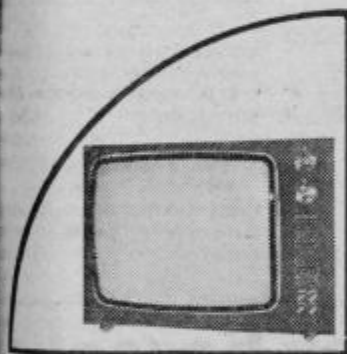
39 — Mirana; Genovefa Murko, Mestni vrh 60 a — deklico; Marija Čuš, Gabernik 31 — Marjana; Ana Vindiš, Vel. Varnica 59 — deklico; Pavla Zidarič, Loperšice 11 — Ivana; Marija Hvalec, Majski vrh 45 — deklico; Roza Vindiš, Pleterje 33 — deklico; Marija Sotler, Zagrebška 75 — dečka.

POROKE:

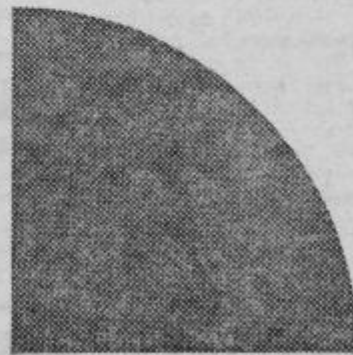
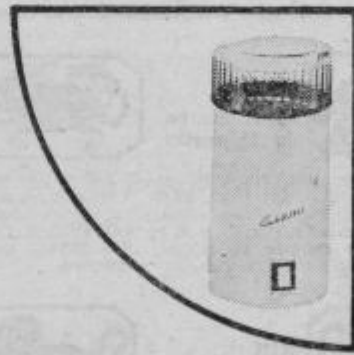
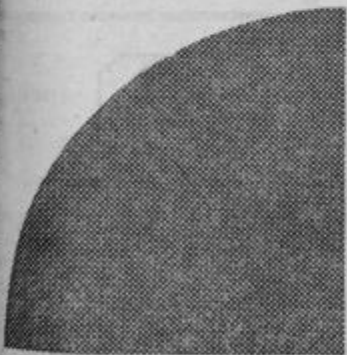
Vladimir Dornik, Dravska 3 in Zvezdana Ludvig, Erbežnikova 2, Samobor; Anton Juršnik, Velenje, Šaleška 16 in Mira Srdinšek, Kungota 44; Jazec Cimerman, Pacinje 22 in Marija Kostanjevec, Kicar 66; Ivan Struel, Spolenjakova 2 in Jadranska Unuk, Trg svobode 3.

UMRLI SO:

Marija Kaučič, Pavlovski vrh 63, roj. 1897, umrla 7. junija 1971; Ana Kostanjevec, Trstenjakova 7, roj. 1906, umrla 8. junija 1971; Jože Salamun, Spolenjakova 4, roj. 1908, umrl 9. junija 1971; Ivan Greif, Slovenski trg 10, roj. 1893, umrl 10. junija 1971; Katarina Bohak, Trstenjakova 6, roj. 1899, umrla 13. junija 1971.

elektromehanika
telekomunikacije
elektronika
avtomatika
elementi

Srebrni jubilej ISKRE

ISKRA je letos stara četrto stoletje. To je tako veliko, vendar dovolj, da je postala eno vodilnih podjetij v Jugoslaviji. V 40 letih parov rok, v 16 delovnih organizacijah, sodeluje v bogati proizvodnji: od sestavnih delov, raznih gospodinjstkih aparatov do najzahtevnejših elektronskih naprav. Iskrine tovarne so doma in v tujini. ISKRA je tudi delničar več tujih firm in uspešno poslovno sodeluje s priznanimi inozemskimi partnerji.

- ISKRA, Avtomatika, Ljubljana
- ISKRA Aparati, Ljubljana
- ISKRA Kondenzatorji, Semič
- ISKRA Sprejemniki, Sežana
- ISKRA Elektromotorji, Železniki
- ISKRA Naprave, Ljubljana
- ISKRA Polprevodniki, Trbovlje
- ISKRA Instrumenti, Otoče
- ISKRA Elektronika, Horjul
- ISKRA Usmerniki, Novo mesto
- ISKRA Orodjarna, Ljubljana
- ISKRA Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana
- ISKRA Commerce, Ljubljana

- ISKRA Elektromehanika, Kranj
- ISKRA Elementi, Ljubljana
- ISKRA Avtoelektrika, Nova Gorica

Povest za velike in male

Prepir

Jaz in očka sva se sprla. Torej, sprla sva se in se več ne pogovarjava. On molči nasproti meni, jaz pa proti njemu. Sedj za svojo mizo in ves namršen nekaj piše, jaz pa se igram z lutko, ki mi jo je kupil in sem tudi nasršena. On ve, da sem jezna nanj, jaz vem, da je on jezen name, samo da tega ne poveva drug drugemu, ker bi v tem primeru morala govoriti, čim pa bi spregovorila, ne bi bila več jezna drug na drugega.

Očka je vstal in odšel v kuhinjo, da bi pil vodo, prav to pa sem storila tudi jaz. Pri pipi sem ga rahlo sunila in on je sunil mene. Edina razlika je bila, da sem se jaz umaknila, on pa ne. Bila sem še bolj jezna. V jezi so ljudje enakopravni in nimajo pravice biti važni kot moj očka. Mračno me je pogledal in jaz sem tako pogledala njega, potem pa je odšel v sobo. Jaz sem odšla za njim.

Se malo in mama naju bo poklicala k kosilu. Res me zanima, kako bo sedel nasproti meni ves jezen. Vem, nagnil se bo nad krožnik in hlastajoče bo jedel ter pri tem godrnjal, da je jed neslana ali preslana, če pa ne bo prvo ali drugo, pa bo gotovo rekel, da je preveč poprana. Takšen je torej moj očka, ko je jezen. Pravi, da je med vojno mnogo tega preživel in da mu tega ni treba sedaj.

Ej, mama naju kliče na kosilo! Priznam, zardela sem ob misli, kako bom morala biti trdna, da ne bom spregovorila z očkom. Njemu je lažje, ker je starejši od mene. Samo naj ve, da bom tudi jaz starejša in da mu bom, ko bom starejša, povedala vse. Vse, in to pred mamo. Rekla mu bom, da je on načel mamino torto pred mojim rojstnim dnevom in ne mačka. Rekla mu bom, da sem videla, kako je odprl mamino torbico in nekaj vrtačal po njej, rekla mu bom, kako je pred nekaj dnevi legel oblečen čez posteljo. Vse mu bom rekla.

»Zopet ni solate,« godrnja očka, medtem ko postavlja mama jedi na mizo.

»Nisem bila na trgu,« se opravičuje mama.

»Jaz tudi ne bi šel delat, če je to izgovor,« nadaljuje očka z godrnjanjem, vendar že bolj pomirljivo.

Jaz vem, da je on jezen, ker sva se sprla, pa mu je sekako dolgo bi si izmišljal razloge za godrnjanje, če mama ne bi postavila solate na mizo. Takrat se je zasmel, ker je takšen mnogo lepši. Opazila sem, da so ljudje lepši, če se smejejo. Komaj sem se zdržala, da tega nisem glasno rekla. Če bi bila jezna nanj, bi se to zgodilo all

tako — prosim vas, kako bi mogla, ko se ne pogovarjava?

Med kosilom je rekel očka mami, da mora popoldne na sestanek v podjetju, kar je mama sprejela, kot vedno, z odporom. Zal mi je bilo, ker bova z mamjo sami. Lepše je, ko je on pri naju. Razen tega bi se mogoče popoldne pomirila. Tako pa je to odloženo, dokler se ne bo vrnil. Če pa se bo zopet pozno vrnil, kot je to večkrat, bova ostala sprta čez noč. Hotela sem zajokati, ker me je nekaj stisnilo v grlu, pa sem zadržala jok.

Vsi smo molčali. Nič se ni slišalo, razen žlice in krožnika. Nimam rada tišine, čeprav me mama vedno spominja, da med jedjo ni treba govoriti.

»Danes smo se učili pri računstvu nekaj novega. Mama, mi boš pomagala pri domači nalogi,« sem vprašala, čeprav sem mislila na očka.

»Mene si našla, da bi ti pomagala? Kakor da ne veš, kdo je matematik v naši hiši!«

Molčala sem in napeto čakala, kaj bo rekel očka na to moje izzivanje.

»Če se ne bi sprla, bi mogoče poskusil,« se je nasmehnil.

Pohitela sem s kosilom in v kopalnici na skrivaj na hitro očistila očkove čevlje. Postavila sem jih k omari,

kjer se bo preoblekel in se vrnila v kuhinjo, kjer je pil kavo in bil zamišljen.

Trepetala sem od razburjenja, kot da bi napravila nekaj prepovedanega. To je bilo prijetno, vendar tega nisem hotela pokazati, ker bi s tem propadel moj načrt presenečenja za očka. Uspeh sem in sem bila srečna, ko je rekel očka mami, da ga je njegova »nemarnica« razveselila s čistimi čevlji. Lice mi je gorelo od razburjenja. Pobegnila sem v kuhinjo. Vem, da bi me pri odhodu iz sobe vščipnil v lice, kakor vedno, ko ga z nečim razveselim. Skrita v kotu sem čakala, da bo odšel. Nisem si mogla predstavljati, kako bi se obnašala, ko bi me vščipnil. Verjetno bi se pomirila in tako bi minil najin spor, toda jaz nočem, dejansko, da bi se pomirila. V tem je stvar.

Ko je odhajal sem slišala, ko je rekel mami, da me naj poljubi zvečer meso njega. Bila sem srečna in žalostna, srečna, ker sem bila prepričana, da me ima rad in da ni tako strašno jezen, kot se je delal in žalostna, ker je odhajal. Vedno sem nesrečna, ko odhaja. Včasih se mi zazdi, da se ne bo nikdar več vrnil, kakor je to napravil Ančkin očka. Ne vem, se mi to zdi ali kaj, verjetno bi umrla, če bi to doživela. Ančka ima žalostne oči, ker je izgubila očka. Pravi, da je tistega dne tako dolgo jokala, da je v joku zaspala. Mama je bila strahovito jezna in je sploh ni skušala pomiriti. Zal mi je bilo zaradi Ančke, pa sem ji predlagala, da bi imeli

skupaj mojega očka, kar pa je ona odbila z žalostnim gasmehom. Pozneje mi je pojasnila, da to ni mogoče. Rekla sem ji, da jo ima moj očka rad in da ni treba, da bi bil res njen očka, temveč samo tako, naj ona tako čuti, da ima očka.

Zvečer namerno nisem dolgo hotela iti spat. Vsak trenutek sem pričakovala, da se bo oglasil zvonec nad vratil. Mama me je končno nagnala v posteljo in mi brala povesti, da bi zaspala. Jaz pa sem mislila na očka, ne pa na povesti. Mama je končno jezna ugasnila luč in jaz sem zaspala.

Zbudila sem se v poznem jutru. Sonce je bilo že visoko. Vprašala sem mamo, če je prišel očka. Rekla je, da je prišel zelo pozno in da je bil strašno jezen.

Vse dopoldne sem razmišljala, zakaj prihajajo ljudje jezni s sestankov, končno pa sem ugotovila, da jih nekdo kliče na sestanek, da bi jih tam nadržal. Odločila sem se pomiriti prva s svojim očkom. On je najboljši na svetu in mu nočem prizadeti nič hudega. Če ga nimajo radi v njegovem podjetju, ga imam pa jaz.

Komaj sem čakala, da se bo končala zadnja ura, ki je trajala neznansko dolgo, nograbila sem knjige in hitro odšla, ne da bi čakala svoje prijateljice.

Stekla sem v sobo in se obesila očku na vrat. Bil je srečen. Tudi jaz sem bila. Obljubila sem mu, da se ne bova več sprla, on pa mi je dal čokolado z lešniki.

BM

GORIŠNICA
20. junija ameriški
JAMES BOND.

PTUJ
17. junija italijanski
KAKO, KDAJ IN S
18. junija ameriško-italijanski film POŠASTI; 19. junija ameriški film NOSTNA JUSTINA; 20. junija španski film LEPTI; 21. junija ameriško-italijanski film BRNI SE, UBIL TE; 22. junija ameriški film BAL VAMPIRJEV.

LJUTOMER
17. junija italijanski
PREMIČNI CILJ; 18. junija ameriški film MORILSKI KOMAN; 23. junija francoski
PODARI MI TUDI LUN NEBA!

SLOVENSKA BISTRICA
18. in 19. junija francoski film SHALAKO; 23. in 24. junija ameriški film PANCHO VILLA; DL.

TOMAŽ PRI ORMOŽU
20. junija francoski
MASČEVALEC Z MEČ

»Domnevam, da je visoki cenil za vašo hot sobo vračunana že kurje.«
»Da, moj gospod, toda mo poleti.«

»No, kako gredo posli?«
»Ne slabo. Trgujem s nimi golobi. Zjutraj jih dam, zvečer pa spet pri nazaj.«

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Zivahno se udeležujete na vseh področjih, tudi tam, kjer vas ne bi bilo treba. Zdi se vam, da prihaja druga mladost. O svojem početju morate razmisliti, kajti vmes so še druge reči.

RAK
od 23. junija
do 23. julija

Lahko ste zadovoljni in mirni. Vse gre vam v prid. Izkoristite dobre ponudbe in utrdite razrahljani finančni položaj. V sili lahko načnete tudi skrito rezervo.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. okt.

Zadovoljni se uklanjate volji tistih, ki vam režejo kruh, niti pomislite pa ne na bližnje, ki od vas pričakujejo mnogo več. Odločite se in napišite pismo, ki bo razjasnilo vse.

KOZOROG
od 21.
do 20.

Razdvojeni ste in malce več znaveličani. Vsak si ljaj vas vrže s tira. Kje so polni idealov in ambicij? Šajste se razumsko zbrati in gledati stvarim v oči.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Povsem nepomemben je spor, ki mu pripisujete toliko pomembnosti. Malce več časa boste porabili pri ugotavljanju, kaj je z vami narobe. Veliko sreče v soboto.

LEV
od 23. julija
do 22. avg.

Zivljenjske odločitve terjajo veliko časa, zato nikar ne hitite. Pravočasno morate spoznati, kaj je prav in kaj ni. Zvezde so vam naklonjene, šef tudi.

SKORPIJON
od 23. okt.
do 22. nov.

Posvetovati se boste morali z ljudmi, ki jim lahko zaupate. Oklevati ne bi bilo najbolj pametno. Menda še niste pozabili na stare čase, ko ste bili središče dogajanja.

VODNJAK
od 21.
do 20.

Je že tako. Nihče vam ne re pomagati, če si ne boste ml. Tudi vaš partner je moči, čeprav vam vsekakor ni ob strani. Neuspeh je zadeva, je pa izhod.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Srčne tegobe se ne pomaknejo z mrtve točke. Poskusiti boste morali tudi druge metode. Preveč razmišljate in premalo akcije je v vas. Igrajte v igrah na srečo.

DEVICA
od 23. avg.
do 23. sept.

Napočili so odločilni trenutki. Dopust morate preživeti v novem okolju. Sodelavcem prepustite obrekovanje. Priložnosti ne bo ravno največ, zato ne izbirajte.

STRELEC
od 23. nov.
do 20. dec.

Vaša sreča je opoteča. Zdjaj vas boža, zdaj pesti, sicer pa ste takšnega nihanja že navajeni. Trenutno je najbolj, če pljunete v roke in se lotite nalog.

RIBI
od 21.
do 20.

Imenitna novica bo padla kor z neba. Zdjaj ste na in nihče vas ne bo metal la. Pazite samo, da vam ne je ne bodo skušali kakšno zažene kaše.

li že veste...?

posnemajo
 nek, ki nekje pri sosedu
 drugod vidi kaj novega
 tega, hoče to posnemati.
 to posnemanju poz-
 gajo pri vseh živih bitjih s
 na čelu. Čudno so v
 manju živali. Vzemimo
 škorca, ki sliši škri-
 vrat. Ton škripanja mu
 vrst, saj to ni »zapi-
 njegovih pevskih no-
 pravi neki angleški znan-
 ar, toda škorec je ptica
 ki se hoče kaj novega
 . Nekaj časa posluša
 mu je tuj in ga nato
 živno začne ponavljati
 dolgo, da je skoraj pev-
 enak originalu. Strokov-
 so take in podobne pri-
 be daj časa raziskovali,
 so nazadnje rekli svojo
 besedo: »Vsa živa bitja
 podvržena prilagajanju o-
 v katerem živijo in iz
 tega podzavestno povze-
 tisto, kar se najpogoste-
 pojavlja in kar najpogoste-
 jše in slišijo.«
 veliko bolj zanimiv pri-
 posnemanja okoliče so
 konjaki ugotovili v Ber-
 stounu v Združenih drža-

vah Amerike, kjer so si pod
 streho farme Leona Lavila
 sršeni zgradili svoje gnezdo in
 to v obliki — volovske glave.
 To je, tako so strokovnjaki u-
 gotovili, posnemanje okoliče
 pri žuželkah. »Arhitekt« — sr-
 šen je videl na svojem »spre-
 hodu po zraku veliko število
 goved, po vsej verjetnosti pa
 mu je »pri srcu« bila najbolj
 volovska glava, v obliki kate-
 re si je pozneje zgradil svoje
 bivališče. Tako je bil ugotov-
 ljen instinkt opazovanja in po-
 snemanja tudi pri žuželkah.

»Most prek reke«
 Da konjenik lahko preide
 reko Dža-Džu na tibetanski
 planoti, mora konja privezati
 na »most« iz vrvi in nato sam
 sebe in konja povleči na dru-
 go stran reke.

Katedrala sv. Vincenca
 Katedrala svetega Vincenca
 v Bernu in Švici je menda naj-
 dalj časa grajena cerkev. Po
 kroniki, ki piše o njeni grad-
 nji, smo povzeli, da so jo prič-
 čeli graditi 26. junija 1421, po
 raznih rekonstrukcijah, prede-
 lavah načrtov in menjavah
 arhitektov iz Italije, Francije
 in Nemčije pa so jo dokonča-
 li šele 12. maja 1893 leta, torej
 šele po 472 letih.

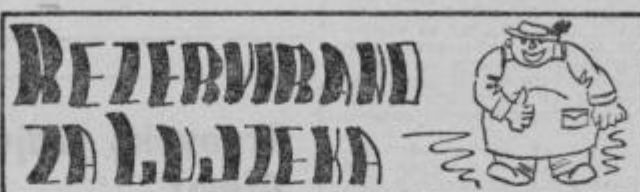
Nenavaden sprehod
 Kdor vsaj malo pozna zgo-
 dovino Francije v 19. stoletju
 ve, kakšno neskladje je v njej
 vladalo. Poleg tega pa ve, da
 je bilo veliko ljudi, ki so žive-
 li več ali manj na tuji račun,
 to so bili tako imenovani ven-
 trenjaki, razkošneži ali avan-
 turisti. Med te je spadal tudi
 markiz de Sean Krik. Poznala
 ga je vsa Francija kot razkoš-
 neža in človeka, ki se je hotel
 drugim kar najbolje pokazati.
 Med to njegovo razkošje spada
 tudi njegov nenavaden
 sprehod skozi Pariz v najeti
 kočiji, za katero je peljalo še
 devetnajst praznih kočij. Ta
 privatna parada se mu je zde-
 la tako privlačna in lepa, da
 se je tako v spremstvu praz-
 nih kočij vozil vsak dan celih
 deset let.

Henrik drugi, vojvoda
 Nekoč je predvsem v ple-
 miških krogih veljalo dvorje-
 nje mladim damam za nekaj
 zvišenega in lepega. Vitezom,
 ki so si prizadevali osvojiti
 kako lepo damo, je bil to ne-
 ke vrste konjiček in obenem
 tudi razvedrilo v prostem ča-
 su. Tako je Henrik II., (1614—
 1664) dvoril mladi dami Suzu-
 ni D'PON in iz tega dvorje-
 nja se je pozneje razvila vro-
 ča ljubezen. V času te ljubez-
 ni se je vojvoda učil na pam-
 tet vsebino vsake knjige, za
 katero je Suzana pokazala
 najmanjše nagnjenje in željo,

da bi jo prebrala. Njej seveda
 ni bilo potrebno brati, saj je
 njen oboževalec vedel na pam-
 tet kar dvajset zajetnih ro-
 manov in ji jih je lahko izreci-
 tiral dobesedno od prve do
 zadnje strani. Kaj lahko člo-
 vek v ljubezni do nekoga vse
 naredi!
Mrtev rešil žive...
 Ko se je parnik »Mayflower«
 potopil v jezero v Združenih
 državah Amerike, se je poleg
 kapetana in lastnika parnika
 potopilo še devet potnikov in
 članov posadke. Rešili so se
 samo trije potniki, ki so uspe-
 li doplovati do krste, v kateri

je bil mrtvec in ki so ga mi-
 stili pokopati na drugi obali.
 Skupno so drželi se krste pri-
 plavali na nasprotni breg in
 se tako rešili iz smrtonosnih
 vodnih valov in jezerskih glo-
 bin. To se je pripetilo 12. no-
 vembra leta 1912.
Karabinka — pištola
 Karabinka, ki so jo v 17.
 stoletju izdelovali v Parizu, je
 bila dolga 104 centimetre. Ven-
 dar pa se je kljub svoji pre-
 cejšanji dolžini dala v nekaj
 sekundah pretvoriti in spre-
 meniti v pištolo, dolgo vsega
 samo 45 centimetrov.

-FK-

**Dober den, bog daj no bo-
 te vsi skup lepo pozdrolve-
 nji!**
 Gnes man nekšni pokvar-
 jeni aparat za gučaje no mo,
 da zato besedo no guč moji-
 ma dopisnikoma Mihaleki
 od Vejke Nedle no Miciki iz
 Prlekije, ki vas najprej vse
 skup praf lepo pozdrolvata.
 Mihalek od Vejke Nedle
 pri Ormoži piše:

štacün ena gospa z visoki-
 mi šteklari z našpic zi .zi .
 zi... zid je bija na friško
 zmolani, skrotka, dama kak
 se šika. Trgovka je jo že od
 daleč vlúdno pozdrolva: Do-
 ber den gospa, prosim kaj
 želite? Gospa je naštela vse
 kaj bi rada kúpila no sta
 hitro kšeftali. Te pa sta odi-
 šli na drugi kuncen trgovine
 no sta si tan provo konfe-
 renco naredli no se poleg
 tak režali, ke mi je začelo
 vse vkúp že precik na jetra
 iti.

POZDROVLJENI LUJS!
 Letos, 22. majnika, sen se
 pela s tovornin avton iz
 Marproga kre svojega sina.
 Pa sma se te med poton še
 malo na Ptuj vstavlja. Me-
 ja sen oblečeni kmečki šürc
 no malo boj ponošeni gvant.
 Ša sen v en štacün. Za pud-
 lon sta bli dve trgovki. E-
 na je mela očoli, ena pa je
 bila tak original brez očol-
 lov. Stopa sen k tisti z an-
 glezari, saj sta bli na jeni
 stroni samo dve stranki. Ti-
 sti dve stranki je odrajtala,
 te pa sen ba jaz na vrsti.
 Kruči fiks, te pa je prišla v

Nazodjo se me je le usmi-
 lila ova druga prodajalka, ki
 se ji za jeno osmileje prav
 lepo zahvolin, saj se mi je
 joko midilo domu. Saj veš,
 kak je na kmetih, ke člo-
 vik nikol nema cajta. Zaj-
 pa ti naj še poven v karen
 štacuni sen doživeja toto
 štorijo. Tan v Murkovji uli-
 ci kak knjige no druge drob-
 narije odovlejo.
 Tisti den pa sen neke po-
 dobnege doživeja v enen
 štacün kak piše gor PP.

Hteja sen kupiti krmilo za
 piceke. Ta glavna je za pud-
 lon nekšni krimič roman
 štela, vajenka pa neje 60 kil
 žmetnega žakla lodala. Tak
 dugo sma se nacukovala s ti-
 stin žaklon, ke nama je na-
 zodjo poča.
 Veš Lujzek, to pa se mi
 zdi že malo preveč. Premoj
 duši, človik se cele dneve
 montra na lubi zemlici, re-
 diš bike, proizvojaš mleko,
 jajca, krompir no druge
 montre, da majo naši lidje
 v mesti kaj za pod zobdjo-
 ti. Te pa prideš bogi kmet
 v mesto pa te še vsoki vrag
 zajeblove.

Lujs, zaj pa ti moren še
 en hec povedati. Pred dosti-
 mi leti sma se tudi mija z
 mojo Urško oženila no si
 potli seveda poskrbeja še
 za celo serijo otrok. Saj veš,
 naša domovina nūca šjdoke
 pa tudi Avstrija no Nemčija
 nūcata delovno silo. Veš,
 kak to pride z letami, že ma
 ženska dosti otrok. Prsa se
 ji začnejo doj vesti, ženske
 pa so rade, že jin tota reč
 lepo stoji. Te pa me je mo-
 ja Urška enkrat, kdo sen
 se odpravla v Ormož pros-
 la: »Cuješ pje Mihec, pr-
 nes mi z Ormoža en mod-
 rc.«

Kdo sen priša v štacün,
 mi je blo najprej malo ne-
 rodno, nazodjo pa sen se le
 ejunoča pa sen reka: »Dajte
 mj eno tisto zadevo, ke žen-
 skam prsa gor podpira.« Tr-
 govec me je pita za številko,
 jaz pa sen reka: »Ja tak e-
 no 54 de vena zadosti.« Go-
 spod tote številke pa nema-
 mo, kak ste vi to merli?«
 Jas pa sen po pravici pove-
 da, da si je do zdaj moja
 Urša, že sma šla kon na ves-
 selico dvo moja stora kla-
 bčka gor privezala, ki sta
 številke 54. Vsi v štacüni so
 se mi začeli režati, jas pa
 sen sklena, ke si naj dru-
 gič Urša svoje priklučke so-
 ma kúpje.

Te pa srečno no drugič
 več, že de se kaj nabralo v
 mojen kajiri.
 Lepo vas podrolva Miha-
 lek od Vejke Nedle

SERBUS MIHALEK!
 Bog lonaj za tvojo pismo
 no se še kaj zglosi. Vidiš,
 tak sma se razgučala, ke na-
 ma je stalija plac za Miciki-
 no pismo, ki mo ga objava
 drugi tjeđen. Cuješ oje, pa-
 sko mej, ke si ne boš kdo
 namesto klabuka Uršikinega
 modrca na glavo povezna.
 Te pa srečno no bote le-
 po pozdrolveni, vaš Lujzek.

POŽAR CVETKOVCIH

22. maja ob 8.30 je iz-
 bil požar na gospodar-
 nem poslopju Stanka Ko-
 ruznjaka v Cvetkovcih 61.
 Požar je začelo na južni
 strani, kjer je stalo nekaj
 kovov koruznice. Zgorelo je
 večje gospodarskega po-
 sloplja in nekaj borovih desk.
 Škodenih je bilo tudi 22 vreč
 koruznice. Skupna škoda zna-
 ša 20.000 din. Poslopje ni
 bilo zavarovano. Pri gaše-
 nju so sodelovali gasilci iz
 Ptuj, Cvetkovec in Brestni-
 ca. Požar je naj-
 boljše povzročil domač
 električni aparat, ko se je igral z vžig-
 alnicami.

POŠKODOVANI ŽIVCI

Šest let se ukvarja mün-
 sterski nevrokirurg dr. Wal-
 ter Jacoby z zanimivim razi-
 svalnim delom presajanja
 vmesnih delov možganske
 tkiva. Poškodovano mož-
 gansko ovojnico zamenjuje s
 konzervirano, ki jo je odstra-
 nil z možgan mrtvecev in jo
 vstavlja v hladilniku. Podobne
 razkuse je opravil tudi s
 presajanjem živcev. Ze njegov
 prvi poskus je imel prese-
 ljiv uspeh. Pacientu, ki je
 imel po prometni nesreči po-
 škodovano negibljivo roko, je
 vstavljal konzervirano živčno tkivo.
 Zgodil se je čudež: že leta
 poškodovani živec v paciento-
 vi roki je ponovno pričel ži-
 veti. Pacient, ključavničar,
 sedaj opravlja svoj poklic.

TEDNIK, vaš list

180 nagrad in 2 nova osebna avtomobila

bo razdeljeno med izžrebane vlagatelje vezanih dinarskih in de-
 viznih vlog pri

Kreditni banki Ptuj in Kreditni banki Maribor

Pri žrebanju sodelujejo vsi, ki imajo ali bodo imeli na dan 30
 junija 1971 naloženih in vezanih najmanj 1000 din.
 Izmed gornjih dobitkov bodo izžrebani vlagatelji Kreditne banke
 Ptuj prejeli 80 nagrad in osebni avto.

Radijski program

NEDELJA, 20. junija

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Z vami na izletu 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Za vas 7.00 Poročila 7.20 EP 7.30 Zakmetijske proizvajalce 7.50 EP 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 8.05 Veseli tobogan 9.00 Poročila 9.05 Koncert iz naših krajev 10.00 Poročila 10.05 Se pomniti, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.40 EP 10.45 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 12.00 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Nedeljska reportaža 13.50 Z domačimi ansambli 14.00 Poročila 14.05 Slovenske narodne pesmi 14.30 Humoreska tedna 14.50 Klavir v ritmu 15.00 Poročila 15.05 Rapa Suklje — Marjan Vodopivec — Mojmir Sepe: »Orfej brez Evridike« 15.50 EP 16.00 Radijska igra 17.00 Poročila 17.05 Sportno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Plesna glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Za vas 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 21. junija

14.00 Poročila 14.10 Lepe melodije 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje zbor »Slavček« iz Trbovelj 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Hagen Galatis 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signali« 18.35 Orgle v ritmu 18.45 Kulturni poletni vodnik 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Vilija Petriča 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Gluck: odlomki iz opere »Alcesta« 20.50 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

TOREK, 22. junija

14.00 Poročila 14.10 18 tednov — 18 oktetrov 14.40 »Na poti s kitaro« 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Recital pianista Dekleve 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Erwin Lehn 17.00 Poročila 17.10 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 V terek navsvidenje! 18.45 Pevka Jožica Svete 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Pihalni ansambel Avsenik 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Radijska igra 22.00 Poročila 22.15 Glasbeni profil Prokofjeva 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

SREDA, 23. junija

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Iz hrvaške glasbene zakladnice 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Ray Anthony 17.00 Poročila 17.10 Odlomki iz popularnih oper 18.00 Poročila 18.15 Išče mo popevko poletja 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Orkester RTV Ljubljana 21.10 Melodije in ritmi 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Igramo za ples 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 24. junija

14.00 Poročila 14.10 Ob lahki glasbi 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Ameriške ljudske pesmi 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Michel Legrand 17.00 Poročila 17.10 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Iz ka-

setne produkcije RTV Ljubljana 18.30 Operetne uverture 18.45 Naš podlistek 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Privška 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nokturmo 22.00 Poročila 22.15 Lirika eksotičnih dežel v glasbeni literaturi 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 23.40 Popevke 24.00 Poročila.

PETEK, 25. junija

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 J. Brahms: Variacije na Haydnovo temo 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Heinz Hötter 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Za prijetno razvedrilo 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Rudija Bardorferja 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Poje Komorni zbor 20.30 »Top-pops 13« 21.15 Oddaja o pomorščakih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 26. junija

14.00 Poročila 14.10 Veliki orkestri 14.30 Poje Valerija Heybalova 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov 16.00 »Vrtljak« 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Godala v ritmu 18.00 Poročila 18.15 Simfonični orkester 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Toneta Kmetca 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Večer z napovedovalko Marijo Velkavrh — vmes ob 20.30 Radijska igra 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

Kako pravilno nakupujemo?

Ali ste že kdaj poizkusili izračunati, koliko ceneje bi lahko živeli, če bi pametno in preudarno nakupovali? Do 40 odst. čeprav tega morda ne verjamete.

Pravilno nakupovanje je namreč umetnost, ki je ne obvlada vsak. Marsikatera gospodinja kar načelno zahteva najdražje blago in ne zaudljivo odkloni nekaj, kar je cenejše, pa morda kljub temu kvalitetnejše. Doma pa potem presenečeno ugotovi, da je denarnica prazna, nakupovalna torba pa polna nepotrebnih stvari. Preden karkoli kupite, morate najprej temeljito premisliti.

Nakupujte enkrat tedensko v velikih količinah sko v večjih količinah, razen živil, ki se hitro pokvarijo. Preden greste nakupovat, pa si vse potrebno zabeležite na listek. Kupujte sadje in zelenjavo, ki sta v tistem letnem času najcenej-

— Uredite si vaše denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

— 84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

— PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE!

Trgovsko podjetje »ZARJA«, Ormož

priporoča vse vrste blaga široke potrošnje v svojih prodajalnah in gostinskih obratih na področju občin: ORMOŽ, LJUTOMER, VARAŽDIN, IVANEC, NOVI MAROF in LUDBREG.

SE PRIPOROČA

kolektiv trgovskega podjetja »ZARJA« Ormož

OSNOVNA ŠOLA IVANA SPOLENJAKA, PTUJ

razpisuje prosto delovno mesto učitelja za glasbeni pouk, PRU ali P. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Sprejemem vajece za ključavničarsko stroko. Jože Vrbnjak, Ptuj, Potrčeva 69.

MALI OGLASI

DOBRO ohranjen dvosedežni moped colibri kupim. Franc Holc, pod Gomilo, p. Juršinci.

TRINPOL vrstno, skoraj novo diatonično harmoniko prodam. Naslov v upravi.

OPOZARJAM vsakogar, da ne dovoljujem hoje po parceli št. 563 ob občinski cesti v Hlaponcih. Angela Hojnik, Hlaponci, p. Polensak.

KMECKI mlin z enofaznim motorjem prodam. Naslov v upravi. PROdam dobro ohranjen moped (tri brzine) za 800 din in gitaro za 170 din. Branko Rašl, Kicar 2, Ptuj.

NJIVO v Podvinel (v gradbenem okolju) prodam. Anton Belšak, Podvinci 76, Ptuj.

Spored

NEDELJA, 20. junija

9.30 Pet minut po... če 9.35 Kmetijski... 10.00 Kmetijska oddaja... Mozaik 11.05 Otroška... neja 12.35 Mestece... 13.25 TV kašipot, Sp... popoldne 18.00 Ko... človek 19.50 Cikcak... dnevniki 20.30 3-2-1... Marodič: Direktor 21.25 deofon 21.40 Poročila... Sportni pregled.

PONEDELJEK, 21. junija

16.40 Odprta univerza... Madžarski TV pregled... Wilde: Srečni princ 18... sanka 18.20 Obzornik... Ljudje v soseski 19.05... za mlade 19.50 Cikcak... TV dnevnik 20.25 3-2-1... M. Pignol: Fabien 21.35... turne diagonale 22.40... čila 22.45 Košarkaški... v Umagu.

TOREK, 22. junija

17.45 E. Peroci: Nima... Ivo 18.00 Risanka 18.15... zornik 18.30 Srečanje v... diu 14 19.00 Oceanogr... 19.30 Nevarni domovi... Cikcak 20.00 TV dne... 20.25 Propagandna od... 20.40 Obračun med gan... ji 22.35 Nokturmo 22.50... ročila 22.55 Košarkaški... nir v Umagu.

SREDA, 23. junija

17.45 Pika Nogavička... Obzornik 18.30 Zab... glasba 19.00 Od filma... ma 19.30 Po sledeh nap... ka 19.50 Cikcak 20.00... dnevniki 20.25 3-2-1... Teh naših petdeset let... Ljudje na cesti 21.45 D... žič: Jago 22.30 Poročila

ČETRTEK, 24. junija

17.45 F. Levstik: Kol... napravil Vitku srajčico... Glasbeni ciciban 18.15... zornik 18.30 Družine... Mozaik 19.05 Enkrat v... nu 19.20 Vse življenje v... tu dni 19.50 Cikcak 20.00... dnevniki 20.25 3-2-1... Kondratiuk — Ziolkow... Kako se pride do det... žensk in slave 22.05 40... slovenske glasbe 22.50... ročila.

PETEK, 25. junija

17.00 Waterpolo: Beo... — Moskva 18.15 Obzo... 18.30 Jazz portret 19.00... stece Peyton 19.50 Či... 20.00 TV dnevnik 20.25... 20.35 Rdeča reka 22.45 G... ba iz studia B 23.30 P... čila.

SOBOTA, 26. junija

15.45 Atletski finale... goslavije 18.00 Obzo... 18.15 Plus pet 19.15 Mo... 19.20 S kamerom po... 19.45 Cikcak 20.00 TV d... nik 20.25 3-2-1 20.35 Mel... je Istre in Kvarnerja... Maščevalci 22.55 TV ka... 23.15 Poročila 23.20 Re... virano za smeh 23.55 M... dije Istre in Kvarnerja